

AREGCEL

Ára 20 fillér

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
VI. KERÜLET, TERÉZ-KÖRUT 52. SZÁM

MEGJELENIK MINDEN HÉTFŐN REGGEL

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
TELEFON: AUTOMATA 278-82 ÉS 278-83

FELELŐS SZERKESZTŐ: LÁZÁR MIKLÓS

Előfizetési ár (csak vidékre) egy negyed évre 2:40 pengő. Egyes szám ára 30 Groschen 4 dinár, 1:20 lira, 2 francia frank, 10 lei

TELEFONOK VASARNAP DELUTANTOD REGGELIG: JOZSEF 303-30, JOZSEF 310-16

X. évfolyam

Budapest, 1931 október 26

44. szám

A Népszövetségi Bizottság megállapításainak, kívánásainak és tanácsainak hiteles részletei

Vasuti gócpontok elleni merényleteket terveztek a berlini kommunisták, Matuska a pesti nyomozás legújabb adatai szerint egy ilyen csoport tagja volt

Rendszerváltozást!

— Irta Lázár Miklós. —

Egy, csak *egyetlenegy* aláírás hiányzott az ivról, amellyel már október derekán összehívhatták volna a képviselőházat! Meggyőződésem, hogy a kormánypárt és a kormányt támogató pártok többsége éppen úgy átértékelte a Ház összeülését jelentőségét, fontosságát és időszerűségét, mint mi ellenzékiek. És mégsem akadt képviselő közöttük, aki lelkiismeretének parancsára és választóinak óhajára inkább hallgatott, mint a pártfegyelemre.

A közvélemény látja a helyzet fonákságát, érzi a veszedelmet, de véges emberi ésszel nem képes fölfogni, hogy a néhány hónappal ezelőtt választott népképviselőt miért került béli listára és miért vertek lakatot a parlament szájára?

A nagy kérdőjel még fülledtebbé teszi a levegőt, még fojtogatóbbá a csöndet.

Olyan fölfogás kezd kialakulni, amely szerint a gazdasági válság, a bizalmi válság, az erkölcsi válság, a termelési ágak válságához szegődött a magyar parlamentarizmus válsága is.

Az eszmék és gondolatok zürzavarában irányt kell mutatni! A szálló eszméket lekiacsinálni nem szabad, minden gondolat szikrát rejt magában és ha alkalmas anyagra talál, tüzvész lesz belőle...

Beszéljünk magyarul! Nem a parlamentarizmus rendszer rendült meg Magyarországon, hanem a tíz év óta uralkodó kormányrendszer. Nem a népképviselőtben rendült meg a hit, hanem a kormány képviselőházi többségében. Ez így van. És ezt az igazságot a gazdasági földrengés füstoszlopai, lávafolyamai és gondfelhői sem tudják többé eltakarni. Az egységes kormányzópart hatalmas épületének boltívei repedeznek, töredezik a fundamentum, revesedik a gerendahálózat és a megriaskadt ablak- és ajtófélfákat az elmúlás hideg szele rázza.

Mi ennek az elementáris hangulatváltozásnak a története?

Tíz esztendeig Magyarországon Bethlen István gondolkodott, Bethlen István beszélt és Bethlen István cselekedett. A bethleni Magyarország (1921—1931) leszokott a gondolkodásról, a nyílt, őszinte szóról és a cselekvésről. A parlament, a sajtó és a társadalom függetlensége jóformán megszűnt: kontaktusát a világmozgalommal és a magyar népleléssel mintha elvágták volna. A polgári szabadságnak és az őszinte véleménynyilvánításnak még az őszöntői is ki-

égték a magyar emberiségéből. Minden erőre, minden tehetségre, minden akaratra, minden önállóságra, kezdeményezésre és elhatározásra ólomsúlytalán nehezedett a központi hatalom és ennek mindenhová elágazó apparátusa. Európa legstabilabb kormányzatának, Bethlen István már-már legendás csallhatatlanságának behódolt az ország túlnyomó többsége.

Soha miniszterelnöknek ilyen hatalma és ilyen presztízse nem volt Magyarországon!

A hívők nagy tömege (kevés kivétellel az egész magyar értelmiség, a közép- és nagybirtokososztály, a nagytőke és természetesen az elefantiázisba esett bürokrácia) lenézte, üldözte, nemzeti és polgári szempontból kitagadta a hitetleneket, akiknek száma egyre gyérült, hiszen a politikai állásfoglalás, különösen választások idején, egzisztenciális kérdéssé vált. De nemcsak azért sorakozott hosszú esztendőig a magyar társadalom Bethlen mögé, mert a meggyőződés érvényesülését és a meggyőzés lehetőségét konfigálta a hatalom, hanem mert egyénisége, eszessége, fölénye, önbizalma és az első idők tagadhatatlanul nagy politikai sikerei fasciálták a trianoni Magyarországot. A nép széles rétegei benne látták a bibliai Mózeszt, aki megmutatja az utat, amelyen át az ezeréves mult tündérvilágába juthatnak...

Részvétlenség, gyanakvás, káröröm kísérte kilenc éven keresztül Bethlen maroknyi ellenzékének meddő szélmalomharcát. Az ellenzék igazságát, életképességét, szenvedélyét és reményét így törte meg az abszolút hatalom, a választó nemzet segítségével. A választások ideigleg és anyagilag megviselték mindazokat, akik az ár ellen usztak. Tisza Kálmán korszaka ismétlődött meg: *senki sem tudott politikailag vagy gazdaságilag lélegezethez jutni, aki nem tartozott a politikai céhhez.* A megtért bűnösök azonban nemcsak bűnbocsánatban, hanem előmenetelben is részesültek: címhez, ranghoz, álláshoz, tisztességhöz, szállításokhoz és szubvenciókhoz jutottak.

Az önzés erősebb motívuma volt a cselekvésnek mindenkoron, mint az elvhűség vagy a lemondás!

A közlelkiismeret altató mérget kapott és ebből a bódultságból csak akkor kezdett föl- eszmélni, amikor a világválság forogtetege már végigsöpört a magyar mezőgazdaságon is.

A magyarság a sivatag kellős közepén találta magát és az Igéretföldjének délibábja elmosódott az ijesztően beborult horizonton.

Az 1931-es általános képviselőválasztásokon, ha az ellenzék összefog és alkalmas jelölteket állít, az alulról feltörő kiábrándulási folyamat már a parlamenti pártok számára is kifejezésre jutott volna. A nemzeti termelési ágak süllyedése, a gazdák végetes lerongyolódása, az ország nagyobb részében mutatkozó katasztrofális termés, a nöttön-növő kereset- és munkanélküliség, a vagyonmegosztás aránytalanságai már ez időtájt sötét mélységeket vajták a társadalom talajába.

A dolgozó magyar utvesztőbe került!

A keserűségnek, a megrendülésnek, a csalódásnak és megcsalatottságnak lelkekben viharzó közérzése, az államháztartás kátyuba vitt szekerének fölborulása, a közpénzekkel való képtelen és mivel sem indokolható gazdálkodás lidércnyomása készítette Bethlen Istvánt a visszavonulásra.

Alkotmányos országban ennek a kormánynak a parlamentben kellett volna megbuknia. Hogy nem így történt, annak a titka: a magyar képviselőháznak kevés köze van a parlamenti rendszerhez. A népképviselők felének nem a megállapított törvényes formák között érvényesülő népakarat, hanem a pártcélok alarendelt közigazgatási hatóság adott mandátumot. Az élet és a parlament tehát nálunk nem azonos, hanem eltérő, sőt ellentétes fogalmak. *Ez a parlament elszakadt a néptől, mint a háborgó tengertől a víz, amelyet bögrében tartunk. A bögre vize persze csöndes és nyugodt. De van-e nagyobb ámitás, mint a kimerített liter víz állapotáról azt következtetni, hogy a tenger sem háborgó?...*

És ez a parlament játszik szembekötődít a közérzülettel!

A politikai és bizalmi válság nem enyhült Bethlen István távozásával. Ebből a háztartásból csak a gazda ment el, a cselédség, az irány és a szellem a régi maradt. Az utód tisztességét, jószándékát, igyekezetét szívesen elismerjük, csak azt nem tudjuk, hogy az irgalmatlan időkhöz méltó államférfiúi belátásról, politikai bölcsességről, törvényhozói képességről mikor és miben tett próbát? *Hiába csereberélik a kormányokat: nem az embereket kell változtatni, hanem a rendszert! Magyarország nem maradhat az egykori monarchia feudális kormányzati módszerének utolsó fellelegvára! Nem arisztokratikus vagy bürokratikus kisebbség abszolutisztikus gazdálkodása, de a nagyobb tömegek nagyobb boldogulása az igazi megváltó magyar politika!*

A lét harcának sebeitől vérzik az egész ország. Vajjon meddig lehet ezt a krisztusi kinszenvedéseket szenvedő magyar népet megterhelni a közkötelességek mázsás súlyával és a másik oldalon megvonni tőle a leg-
elemibb polgári jogok oltalmát? Tudja-e a kormány és a miniszteriumok főtisztviselői, ugyanazok, akik az előbbi kormányt tanácsaikkal végigszolgálták, hogy mi van a vidéken? Hogyan élnek a magyar adófizetők nagy tömegei? Megfordultam olyan járásokban, ahol a napszám 60 fillér. Jártam olyan falu utcáján, ahol két-három házban gyújtottak lámpát, a többiek hónapok óta sötétek, mert nincs pénz petróleumra. Falusi boltokban álldogáltam, ahol naponta sok, ha két pengőt árulnak: egy krajcárért sőt, két krajcárért paprikát, tíz fillérért cukrot vásárolnak. Iskolák hosszú sorát látogattam meg, ahol a gyerekek negyven százaléka mezítláb ül a padban. Folt hátán folt, cigányosan rongyos a falusi emberiség ruházata. Közben pedig minden portán zálogolnak: a pénzügyi igazgatás kimondta a jegyzők anyagi felelősségét az adótartozásokért.

Polytathatnám ezt a litániát napestig!

Megnyugtanni, vigasztalni, a lelkeket erősíteni, kiállni a gátra a parlament kötelessége! De csak negyvenkilencen voltak az aláírók, az ötvenedik hiányzott. Nem akadt ötvenedik, aki velünk együtt át merte volna érezni, hogy milyen történelmi hiba a népet ma magárahagyni földült érzelm- és gondolatvilágával. Mi az elkeseredés gőzét akaruk elvezetni, hogy fölfelé szálljon és ne lefelé, a sötétbe, ahol fülled, hevül, feszít, sisetereg...

Elég volt a megalázó nyugalomból, kezdődjék az önértékes küzdelem! Állítsuk vissza a teljes alkotmányosságot és restituálják a parlament kezdeményezési, elhatározási és ellenőrzési jogát.

Politikai erőnket az igazságból és igazságunkat a történelemből merítjük. Minden tapasztalat minket támogat. A rendszer csödéje minket igazol. Minden okulás nekünk ad elégtételt.

A magyar jövőnek pionirjai mi vagyunk!

Az első képrádiogram Laval Newyorkba érkezéséről

A fénykép a newyorki városháza előtt készült. Balról jobbra: Stimson, Jimmy Walker és Laval állnak; a francia miniszterelnök és a newyorki polgármester között Mlle. José Laval.

Itt a tejrendelet!

Minimálják és maximálják a tejárakat. — Megszűnik a házalás. — Korporációba tömörítik a nagyüzemeket

(A Reggel tudósítójától.) A hatos albizottság ma állítja össze eddigi működéséről szóló jelentését, amely szerdán kerül a 33-as bizottság elé. Ivády földművelésügyi miniszter ugyancsak szerdán — a keddi minisztertanács végleges állásfoglalása után — nyújtja be a 33-as bizottsághoz

a tejrendeletet, amely a tejforgalom szabályozása terén gyökeres reformokat lép életbe.

A rendelet legfontosabb része az, amely fölhatalmazza a földművelésügyi minisztert a tej termelői és fogyasztói árának megállapítására.

A tej árát minimálni és maximálni fogják, vagyis megállapítják azt a minimumot, amelyet a termelőnek kell kapnia és azt a maximumot, amelyet a fogyasztónak kell fizetnie a tejért. Az ellenőrzés szempontjából kiterjesztik a földművelésügyi miniszterium hatáskörét a fővárosi tejüzemekre.

A nagyüzemeket korporációba tömörítik és körzetekre fogják fölosztani közöttük a fővárost, hogy a tejelosztás racionálisan történjék.

Ha valamelyik nagyvállalat bármely okból meg akarja szüntetni üzemét, a rendelet gondoskodik arról, hogy ez ne történhessen meg a tejelosztás kárára, amennyiben módot ad arra, hogy az illető vállalatot a földművelésügyi miniszterium útján gondnokai kezelésbe vegyék és így biztosíthassák a szükséghez képest az üzem fentartását és a hozzáfűződő gazdasági érdekeket. A tejforgalom racionalizálása következtében jelentékeny üzemi költségmegtakarításokra számít a földművelésügyi miniszterium, a tejárak minimálása és maximálása tehát a kormány tervé szerint sem a termelők, sem a közvetítők, sem a fogyasztók hátrányára nem lesz, sőt ellenkezően, élvezni fogják az üzemi költségmegtakarítással járó előnyöket. A rendelet

megszünteti a tejjel való házalást,

vidékről ugynevezett szabad tej csak megrendelés alapján kerülhet forgalomba.

Óriási

sikere van Indig Ottó vígjátékának. „A torockói menyasszony”-nak a Belvárosi Színházban. Szombaton és vasárnap zsúfolt ház kacagta végig a remek előadást és szünni nem akaró tapsokkal ünnepelte a kiváló szereplőket. élükön Dayka Margittal, Gombaszögi Ellával, Gózon Gyulával, Gyergyáival, Mályval, Kovács Károllyal és Váradyval.

BOTÁR hölgyfodrászmester
tudatja hölgyközönségével, hogy **PARISI tanulmányutjáról** megérkezett és a tartós ondolások, hajfestések, legújabb divatfrizurák művészi kivitelében hölgyközönségének újra rendelkezésére áll. V. Lipót-körut 5. sz. Telefon: Aut. 15-6-30

Mussolini vasárnap hatalmas beszédben követelte a békeszerződések revízióját

Nápoly, október 25.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) Mussolini vasárnap sokszerenyi néptömeg előtt nagyszabású beszédet tartott, amely

élesen állást foglalt a háborus adósságok rendezése és a békeszerződések revíziója érdekében.

— Az olasz kormány — mondotta — nem ma veti föl először ezt a kérdést, hanem már évekkel ezelőtt a londoni értekezleten is leszögezte álláspontját. Ma ott tart a világ, hogy a helyzet még rosszabb! *Hát valóban hatvan borzalmas év muljék el a világ fölött, amíg a tartozik és követel tragikus oszlopsora alá oda lehet írni ezt a szót: vége?* Olyan adósságkönyv ez, amelynek lapjait tízmillió ember vére öntözte meg, akik nem látják többé a napvilágot! *Megvan-e a népek közt az egyenjogúság, amikor egyik részük talpig vasban áll, a másikat védtelenségre ítélik?*

Hogyan lehet Európa ujjaépítéséről beszélni, amíg nem változtatják meg egyes békeszerződések rendelkezéseit, amelyek népeket az anyagi összeomlás és az erkölcsi kétségbeesés szakadékába döntöttek?

Vajjon mennyi időnek kell még elteltie, hogy észrevegyék: *inog a világ egész gazdasági rendje? Az igazi békét nem lehet elválasztani az igazságosság eszméjétől, mert különben csak olyan irás marad, amelyet bosszú és félelem diktált.*

Emlékünnep volt vasárnap Nagyatádi sirjánál

Erdősokonya, október 25.

(A Reggel tudósítójától.) Nagyatádi Szabó István erdősokonyai sirján vasárnap emlék-ünnep rendezett az egységes párt kisgazdacsoportja. Az ünnepélyen Mayer János kisgazdaminiszter vezetésével tíz kisgazdaképviselő jelent meg. Halka Sándor református esperes imája után Péntek Pál képviselő helyezte el a siron a kisgazdapárt koszorúját.

— Most sokan vallják magukat tántoríthatatlan követőidnek — mondotta —, de elfelejtik, hogy te mindig az összefogást és megértést hirdetted és sohasem lettél volna kapható arra, hogy fölfordulás előidézéséhez nyujts segítséget. *Sohasem azt kerested, ami elválaszt, hanem mindig azt nézted, mi hozhat össze bennünket.*

Ezután Szabó Sándor beszélt:

— Volt idő, amikor a kisgazdatábor ingadozott, zuglódot, de Nagyatádi kemény maradt, az ő lelkién a megpróbáltatások nem ütöttek sebet. Mi, akik az ő pástorkodó társai voltunk, fájó szívvel látjuk azt a széthuzást, amely ma megnyilvánul körülötünk.

TAMÁS GALERIA

BUDAPEST V. AKADEMIA U. 8

MODERN KÉPKIÁLLÍTÁSOK

MODERN

LAKÁS-ÉS IPARMŰVESZETI KIÁLLÍTÁSOK

MODERN

KERETEZÉS

KOHÓGEZ
ÁRKEDTSEGEK, TOROKFÁJAS
ELLEN
EGGER
MELLE
Pasztilla
Kapható gyógyszerárakban és drogériákban.

Vasuti gócpontok ellen nagyszabású merényletet terveztek a berlini kommunisták,

akiknek titkos raktárában egy mázsa robbanóanyagot, bombákat, robbantási terveket és térképeket foglalt le a rendőrség

Berlin, október 25.

A kommunistáknál talált robbanóanyagok a rendőrségi jelentés szerint összesen nem kevesebb, mint egy métermáza súlyúak. A rendőrség szenzációs fölfedezésével kapcsolatban eddig

15 letartóztatás történt.

Különös titokzatosság veszi körül annak a kommunista vezérnek a személyét, akinél a robbanóanyagok nagy részét találták. A rendőrség a nyomozás érdekében még mindig nem akarja a nevet közölni, a lapok ellenben abból a kijelentésből, hogy az illető az 1920/21. években a kommunista puccskíséletekben nagy szerepet játszott, azt következte-

tik, hogy vagy Nikolaus Überbrücken villa-moskალაურól, vagy egy Kirch nevű kommunistavezérről van szó. A lapok szerint Überbrücken lakásában a robbanóanyagok kívül rengeteg gyutacsot s egyéb bombaalkatrészt találtak, többek között mintegy száz bádog-tartályt, amely nyilván dinamit elhelyezésére szolgált, továbbá löport és

robbantásokra vonatkozó följegyzéseket.

Az egyik iraton valamennyi németországi robbanóanyaggyár névjegyzéke volt annak föltüntetésevel, hogy a gyárban milyen robbanóanyagot készítenek. Piros és kék ceruzával voltak megjelölve egy térképen azok a vasuti gócpontok, amelyek ellen merényleteket terveztek

Matuska összeköttetésben állott a berlini robbanó- anyagraktárral?

(A Reggel tudósítójától.) Vasárnap késő éjszakáig világosak voltak a budapesti főkapitányság politikai osztályának ablakai. A helyiségekbe azonban

senkit sem engedtek be, minden ajtó előtt külön őrszem állott,

mint már két nap óta éjjel-nappal. Beavatott információ szerint Hetényi Imre főkapitányhelyettes, a politikai osztály vezetője új nyomra bukkant a biatorbágyi nyomozásban és ez a nyom nem kevésbé fontos, mint annak idején volt Matuska Szilveszter bűnösségének megállapítása. Hír szerint Hetényi most már

kétséget kizáróan bebizonyítottak látja, hogy egész Középeurópát behálózó, szervezett csoport tagja volt Matuska és a budapesti főkapitányság

ennek a csoportnak nyomában is van!

Hetényi megállapításai szoros kapcsolatban vannak azzal, hogy Berlinben nagy robbanóanyagraktárt fedezett föl a rendőrség. Az európai rendőrhatalóságok figyelme a mai napon ismét a budapesti főkapitányság politikai osztálya felé fordult, ahonnan a közeli napokban szenzációs eredmények fognak nyilvánosságra jutni.

Borah és Laval két óra hosszat vitatkoztak a békeszerződések revíziójáról

Washington, október 25.

(A Reggel tudósítójának távirata.) Laval miniszterelnök szombaton este leányával együtt Woodlybe utazott Stimson külügyi államtitkár meglátogatására. Elutazása előtt hatalmas koszorút helyezett el Wilson elnök sírjára a következő szalagfóliával:

Wilson elnöknek Pierre Laval francia miniszterelnök.

Stimson nyaralójában garden partyt rendezett Laval tiszteletére, amelyen résztvett Mellon pénzügyi államtitkár és Borah szenátor, a külügyi bizottság elnöke is. A garden party résztvevő politikuskok, diplomaták és bankárok körében föltűnt, hogy

Borah és Laval két óra hosszat beszélgettek egymással.

Laval miniszterelnök azt a nyilatkozatát, amely tegnap reggel jelent meg a „Baltimore Sun”-ben — amint ő maga megállapította — a Borah-intervjú kikapott élehangú részletére, ahogy azt vele francia újságírók közölték, adta válaszul. Laval tegnap reggel, amikor Borah nyilatkozatát teljes szövegében elolvasta, szíveshangú levelet írt a szenátornak; ebben

sajnálkozásának adott kifejezést a félreértés miatt

s azt a reményét fejezte ki, hogy este Stimsonnál alkalmuk lesz beható beszélgetést folytatni. A hosszú eszmecsere során a két államférfi megbeszélte mindazokat a kérdéseket, amelyeket Laval Hoover elnökkel letárgyalt és szöbakerült köztük a békeszerződések revíziója is.

A beszélgetés után Borah szenátor kijelentette, hogy

a közte és Laval között fönforgó ellentétek semmivel sem csökkentek.

Laval kérte Borah-t, keresse föl vasárnap

Laval

Hoover

este a francia nagykövetségen, de ennek ellenére azt hiszik, hogy

nincs semmi remény a megegyezésre Franciaország és az Egyesült Államok között oly életbevágó kérdésekben, mint a leszerelés, a biztonsági paktum, a háborús adósságok és jóvátételek mielőbbi revíziója.

A leszerelés kérdésében csak annyi történne, hogy a két kormány fölhívást intézne a világ minden államához, amely elősegítené a feb-

OLCSÓN JUT EGY JÓ KÉSZÜLÉKHEZ

2+1 LÁMPÁS, HANGSZÓRÓS

ORION

7016 sz.

RÁDIÓT

SZEREZ BE MAGÁNAK

ruári leszerelési konferencia sikerét, viszont hír szerint

gazdasági és valutáris kérdésekben megállapodás jött létre.

Borah szenátorhoz közelálló helyről híre jár, hogy Borah és Reed szenátor tegnap Lavallal egyórás megbeszélésben megvitatták a lengyel korridor és a leszerelés kérdését is.

Megegyezésre nem jutottak,

mert Laval kijelentette, hogy kormányának politikája az említett kérdések megvitatásának előfeltételül azt szabja meg, hogy Európa békéjére elegendő biztosítékok legyenek. Borah és Reed erre kijelentették, hogy ebbe nem mehetnek bele, mert Amerika hagyományos politikája megtiltja, hogy föltételekhez kössék Európa statusquojának vagy békéjének biztosítását.

Laval miniszterelnök vasárnap reggel visszerkezett Washingtonba és a Fehér Házban folytatta tanácskozásait Hoover elnökkel. Dél-előtt 11 órakor ült ismét össze a két államférfi és a megbeszélésen ez alkalommal a két tolmácsot kivül a washingtoni francia nagykövet is résztvett. A tanácskozás a saját száma kiadandó együttes nyilatkozat megbeszélése körül folyt. Francia forrásból származó hírek szerint a nyilatkozat tartalmát illetően a két államférfi teljesen azonos állásponton volt, mindamellett

nehézségek támadtak,

mert amerikai részről különböző kívánságok jutottak kifejezésre.

EGY HIRNEVES ASZTROLÓGUS tesz Önnek fényes ajánlatot.

INGYEN

kíván küldeni Önnek a nagyszámú köszönőirat mellett Önt érdeklő, különösen fontos közleményeket.

Szerencsés, boldog, eredményes lesz-e az ÖN JÖVŐJE? Vajjon siker kísér-e Önt szerelmében, házasságában, vállalkozásaiban, tervekben, kívánságaiban? Valamint más fontos kérdésekben, melyekre nézve csak az asztrológia adhat fölvilágosítást.

Vajjon jó csillag alatt született-e?

A hírneves asztrológus, akinek asztrológiai tanulmányai és tanácsai a világ minden részéből a sok ezer köszönőirat egész áradatát hívták elő, fogja Önnek, ha lakóhelyét és születési adatait közli, a páratlanul álló módszere alapján az Ön életének és jövőjének asztrológiai analízisét küldeni, amely emellett személyes tanácsokat és utbizásgyújtásokat is tartalmaz, melyek nemcsak meglepetését, hanem lelkesedését is elő fogják idézni. Az ő személyes tanácsai hatalmat adnak, hogy életfolyását szerencsés irányba változtassa. Schrank Károly ur Bécsből írja: „Röviden összefoglalva, Önről, mint asztrológusról, csak ezeket írhatom: Az Ön horoszkóptanulmánya exakt tudomány alapján épül, alaposság, intuíció, zsenialitás, mély tudás és tökéletes uralma az anyag fölött teszi Önt elsőosztályú asztrológussá.” Tehát saját érdekében, anélkül hogy csak egy percet is késlekednék, azonnal rendelje meg ERNST OSKAR FLUSS, Akadémiker, Wien, III., Untere Viaduktgasse 57/10, Abteilung N. 5. ingyen prospektusát, közölve pontos címét és születési adatait.

Gyomorégésnél,
Gyomorfekélynél

„LIKVOZIL”

tabletta

Kérdezze meg orvosát!

Minden gyógyszertárban kapható!

gy
bundában
szörmében
kutnewsky
vezet.
kristóf tér 6

„A moratorium meghosszabbítása ügyében a kezdeményezés az érdekelt európai hatalmakat illeti...“

Az „Associated Press“ washingtoni jelentése szerint a közös kommuniké, amelyet Hoover és Laval tanácskozásairól kiadtak, bevezetésében kiemeli, hogy az aranystandard Franciaországban és az Egyesült Államokban lényeges tényezője a normális világgazdasági viszonyok helyreállításának.

Hoover és Laval — mondja továbbá a közlemény — megvitatták a nemzetközi problémák egész területét és kifejezést adtak annak a reményüknek, hogy a genfi leszerelési konferen-

cia eredménnyel fog járni. Megegyeztek anuk elismerésében, hogy a nemzetközi tartozások kérdésében még a Hoover-moratorium lejárta előtt megegyezést kell létrehozni. Erre a megegyezésre a mostani depressziós időszak tartamára lesz szükség. A részletekre vonatkozóan mind a két kormány szabad kezet tart fönn magának. A kezdeményezés a moratorium esetleges meghosszabbítása érdekében közvetlenül az érdekelt európai hatalmakat illeti meg.

„Nincs elnök Amerikában, aki Borah szenátorral szembe merne szállni!“

Páris, október 25.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) Az „Intransigeant“ washingtoni tudósítója, aki egyúttal a „New York Times“ is tudósítja, a következőkben foglalja össze a washingtoni tanácskozások eredményét:

1. A francia bankok a jövőben csak akkor vonnak vissza Amerikából aranyat, ha megelőzően kellő időben értesítik az amerikai jegybankot az újabb tökévvisszavonásról. 2. A Federal Reserve Bank lezártolási bankkamatlábát 4%-ra emeli föl. 3. A két államot érdeklő fontosabb döntések előtt a kormányok meghallgatják egymás véleményét.

4. Hoover elnök tartózkodik a további moratoriumjavaslatoktól

és ilyeneket a jövőben csak az esetben terjeszt elő, ha előzőleg Franciaországot és a többi érdekelt államot megkérdezte.

5. Az Egyesült Államok kormánya nem java-

solja a Young-terv és a német jóvátételi kérdés revízióját.

A francia sajtót egyébként vasárnap is élénken foglalkoztatta Borah szenátor nyilatkozata. A „Petit Journal“ így ír:

Borah, aki nagyon befolyásos politikus, fennhirdeti, hogy a gazdasági és pénzügyi válság főoka a békeszerződésben rejlik és hogy minden egyebet félretéve, elsősorban ezeket kell revízió alá venni.

Borahból nem a megfontolás beszél, hanem az ösztön, de Amerikában egyetlen elnök sem akad, aki ezzel az ösztönrel szembe merne szállni.

A „Journal“ utal arra, hogy Borah nem képviseli az egész szenátust, de

egyik vezére annak a politikai tábornak, amely annak idején összetörte Wilson

és amely Amerikát elválasztja a versaillesi szerződéstől és Népszövetségtől.

Grandi vasárnap Berlinbe érkezett

Brüning: „Az Alpokon túl teljes megértést találunk a gazdasági inséggel vívott harcunkban!“

Berlin, október 25.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) Vasárnap a fejedelmi látogatások fényes külsőségei között fogadták Berlinben Grandi olasz külügyminisztert, akinek szalonkocsiját még Berlin előtt lekapsolták az expresszról, hogy az olasz vendég kocsija zavartalanul futhasson be 10 órákor az anhalti pályaudvar indulási oldalára. Grandi felesége és Orsini Baroni berlini olasz nagykövet kíséretében szállott le a volt császári várótermek előtt, ahol Brüning kancellár, a külügyminiszterium vezető tisztviselőinek körében üdvözölte. A pályaudvarról

Grandi rádióon köszöntötte a német népet:

— Megérkezésem pillanatában elsősorban válamat fejezem ki a német birodalom kancellárjának és a kormány tagjainak szívélyes meghívásukért és legmelegebb köszönetemet fejezem ki a fogadtatásért. Az olasz kormányelnök megbízásából az olasz nép legszívélyesebb üdvözlését és rokonszenvét tolmácsolom a német népek, amelyek boldogulását őszintén kívánjuk.

A pályaudvar kijárata előtt a berlini olasz kolónia tagjai sorakoztak, akik lelkes ovációban részesítették Grandit. A külügyminiszter ezután Berlin népének viharos éljenzése közben hajtatott Esplanade-szállóbeli lakására. A délelőtti udvariassági látogatásokkal telt el. Grandi a berlini olasz nagykövet kíséretében egy

órával megérkezése után látogatást tett Brüning kancellárnál és Bülow államtitkáránál. Brüning és Bülow nyomban viszonzották az olasz külügyminiszter látogatását. Brüning ebédet adott, amelyen megjelentek a birodalmi kormány összes tagjai, a diplomáciai testület, a birodalmi gyűlés legnevezebb tagjai és a német gazdasági és tudományos élet legismertebb képviselői. Ebéd után Brüning kancellár a következő beszéddel üdvözölte Grandit:

— Visszagondolva az örök városban eltöltött feled-

hetetlen napokra, azt kell hinnem, hogy Rómából jött vendégnek a mi birodalmunk fővárosa talán tulságosan józannak tűnik föl. Reméljük, hogy itt időzése önnek, külső bizonyítékokat is nyújt majd arra, hogy

nekünk, németeknek szilárd elhatározásunk, hogy szívós munkával leküzdjük az idők nyomorúságait.

Őszinte csodálattal látjuk az ifjui energiával föltörő olasz népet, látjuk, hogy ott is ugyanaz a hajthatatlan élniakarás jelentkezik, mint nálunk. Ez bennünk, németekben, azt a reményt éleszti, hogy az Alpokon túl teljes megértést találunk a gazdasági inséggel szemben vívott harcunkban és szabadságra és egyenjogúságra irányuló törekvésünkben.

Grandi külügyminiszter a következő beszéddel válaszolt:

— Az olasz kormányfő általam is kifejezésre juttatja azt a reményét, hogy hamarosan alkalom fog adódni arra, hogy Berlinbe jöjjön és a megbeszéléseket személyesen folytassa. Biztosítom önt, hogy nálunk csodálják a német nép lemondással teli üdözettségét, férflas erényeit és a munkában való buzgóságát. Olaszország mindig jól tudta, milyen fontos szerepe van Németországnak a történelemben és a világ életében és hogy

Németország kulturánk nélkülözhetetlen tényezője.

Mi mindnyájan bizonyosak vagyunk afelől, hogy az ön nagy népe a mostani nehézségek leküzdése után újult erővel és teljes bizalommal fogja folytatni útját a biztos jövő felé. Az olasz nép barátságos szellemben kezét nyújtja mindazoknak, akiket ugyanezek az érzések hatnak át.

Megtámadták és súlyosan megsebesítették Párisban Tihanyi Lajost, az ismert siketnéma festőművészt

Páris, október 25.

(A Reggel tudósítójától.) Vasárnapra virradó éjszaka Tihanyi Lajos, a kitűnő magyar siketnéma festőművész a Montparnasseon levő lakása felé tartott, amikor a Boulevard-Raspail sarkán egy mellékutcaából három ismeretlen férfi lépett eléje és pénzt követelt tőle.

A festőművész nem értette, hogy mit akarnak tőle, mire a támadók rávetették magukat és összeszurkálták az arcát. A rablók elmenekültek, a festőművész sérüléseit kórházban kötötték be.

NE DOHANYOZZ

(Egri) NÉLKÜL! 20 fillér a Trafikban!

A has teltsége, májtájéki fájdalmak, emésztési nehézségek, gyomorbelihurut és sárgaság a természetes „Ferenc József“ keserűvíz használata által megszüntethetők és az agy, a szem, a tüdő vagy szív felé irányuló vértulások ellensúlyozhatók. Gyomor- és bélspecialisták igazolják, hogy a valódi Ferenc József vízzel, különösen az ülő életmód következtében jelentkező bajoknál, nagyon kedvező eredményeket érnek el. A Ferenc József keserűvíz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

Péchy Erzsit Keddre megidéztek a Vay-pör tárgyalására

(A Reggel tudósítójától.) A Vay-pör tárgyalása folyamán élénk föltűnést keltettek azok a vallomások, amelyek Péchy Erzsit és Vay Kázmér vadászatait, illetve vácsozogatásait ismetették. A vallomások ellentmondottak egymásnak, a vita azonban most végelesen el fog dőlni, mert Péchy Erzsit keddre, október 27-ére idézést kapott a bünteltörvényszék Szemák-tanácsától. Ezen a tárgyaláson Péchy Erzsit mint tanu fog szerepelni.

Holnap választ Anglia

London, október 25.

(A Reggel tudósítójától.) A keddi választás mai „nagy vasárnapján“ több mint ezer jelölt állott föl a szónoki pódiumra és küzdött a közel 30 millió szavazatért. Tizenöt és fél millió női választója van Angliának és ezek a női szavazatok teszik voltaképpen bizonytalaná az angol választások eredményét. A választási kampányba ezúttal új hang vonult be: Maxtonnak, a szélsőbaloldali szocialisták vezérének hangja. Maxton olyan féktelenül igazat, hogy

Anglián kívül bármely más országban már régen a vádlottak padján ülne a felségsértések és lázítások tömegéért.

A liberális párt a választások előestéjén három részre szakadt, a szocialisták is három zászló alatt küzdenek egymás ellen és az agitációk hetében kiderült, hogy még a megingathatatlan hitt konzervatív párt is arra ébredhet előbb-utóbb, hogy — kettő lett belőle.

A pártok és frakciók elkecseregett versenyfutásából kimagaslik a két magányos harcos: MacDonald és Lloyd George alakja.

A liberális párt vezére churti kastélyában rövid kortesbeszédet mondott gramofonba, amelyben a szabadkereskedelmi lobogó védelmére hívja föl a liberális szavazókat. A Lloyd George-lemezt vasárnap a liberális párt összes választói gyűlésein lejátszották s Lloyd George szavának még gramofonon és hangszórókon át is varázsos volt a hatása. Ez a szónoki siker azonban már nem tartóztathatja föl a Lloyd George-párt választási tragédiáját. Volt alvezére, a „kompromisszumos“ Sir Herbert Samuel szembefordult vele és a nagy angol védőügyvéd, Sir John Simon is külön jobboldali pártot alapított, amely megtagadta a régi párt évtizedes hagyományait és a protekcionizmust és a szocialisták ellen való késhegyig menő harcot írta zászlajára. Lloyd Georgenak azonban nem kellene aggódnia alvezéréi hűtlensége miatt, ha nem fordult volna szembe vele az egész angol közvélemény. A szabadkereskedelem jelszava az utolsó néhány hét alatt nagyon népszerűtlen lett a szigetországban, Anglia ma a védővámoktól várja a napról-napra mélyülő gazdasági krízis jobbrafordulását... Mig Sir John Simon pártja huszonöt biztos mandátumra számít,

Lloyd George számára már az is nagy eredmény lesz, ha husz jelöltje közül ötöt sikerül behoznia a parlamentbe.

Lloyd Georgenak ez a tizenharmadik választása. — nála többször, tizennégyszer csak Sir Austin Chamberlain lépett föl képviselőnek — és ha most sikerül kised pártját győzelemhez segítenie, az agg politikusknak alighanem ez lesz az utolsó nagy sikere... MacDonald legnagyobb emberi és szónoki sikerét Seahamben érte el. Hatvanötödik születésnapján összehívta választóit és

megindult hangon, könnyes szemmel kérte őket a nemzeti koalíció támogatására.

MacDonald beszéde, amely halk védekezésnek indult, a végén hatalmas filippikába szélesült a munkáspárt politikája ellen. A nemzeti koalíció másik minisztere, Snowden vasárnap drámai szöveget intézett az angol néphez.

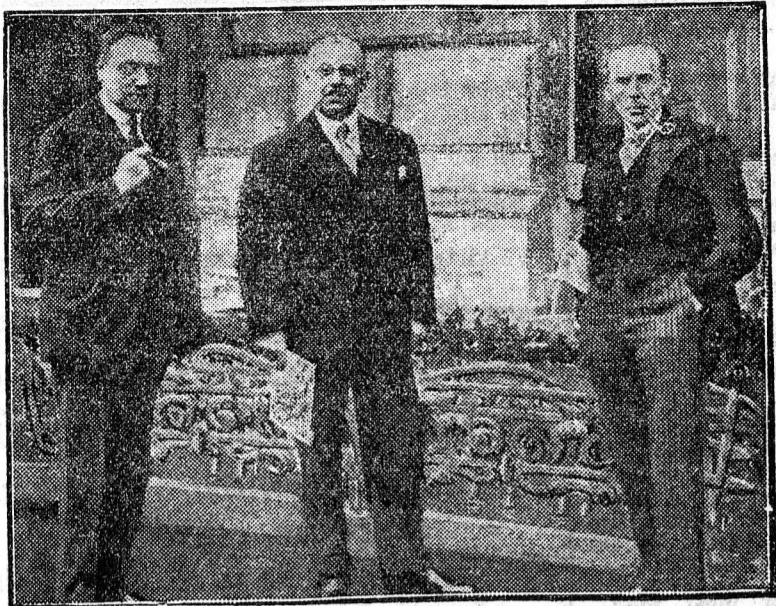
— Helyrehozhatatlan katasztrófába döntene az országot a szocialista párt diadala, amelynek fölépítésén pedig én magam 40 évig dolgoztam — mondja Snowden. — Nem lehet az ország sorsát a munkáspárti vezérekre bízni, akik a veszély órájában gyáván megfutmodtak és az országot hajlandók elárulni igaz uraiknak, a szakszervezeteknek.

Még kétszer huszonöt óra és eldől, hogy a jövő héten ki fogja kormányozni Angliát!

Aranyat Varjas Pál Károly-körut 15

drágakövet és zálogjegyet, régiségeket legmagasabb áron vesszünk át

Ékszerész

A népszövetségi delegátusokról ez az egy fénykép készült Pesten! Balról jobbra: Loveday, Avenol és Ter Meulen a Hungária előtt

Mit állapított meg, mit ajánl az országnak, mit kíván a kormánytól a Népszövetségi bizottság jelentése

(A Reggel tudósítójától.) A Népszövetség pénzügyi bizottsági jelentésének A Reggel hasábjain nyilvánosságra jutó alábbi újabb részleteiből ugyiszólván teljes képe bontakozik ki azoknak a megállapításoknak, amelyeket a bizottság egyfelől az ország általános gazdasági helyzetéről s a válság okairól tesz, másfelől azokról a tanácsokról, amelyeket a válságos helyzet megoldására és gazdaságpolitikánk további irányítására ad. A jelentés, amely a hét közepén kerül nyilvánosságra, hatalmas munka, csupán mellékletei 30 oldalra rugnak, főrésze pedig még ennél is nagyobb terjedelmű és így érthető, hogy fordítási munkálatai több napot vesznek igénybe. A pénzügyi bizottság Genfben teszi közzé a jelentést, a magyar kormány pedig ugyanabban az órában, saját állásfoglalásával kiegészítve, Budapestben hozza nyilvánosságra. A bizottsági jelentés részleteiről A Reggel a következőkben számol be:

Az ország gazdasági helyzete a jelentés tükrében

A pénzügyi bizottság jelentése mindenekelőtt az ország gazdasági helyzetének képét rajzolja meg s megjelöli azt a fő problémát, amelynek megoldását az ország gazdaságának helyreállítása érdekében szükségesnek tartja. A probléma ez:

miképpen egyenlítse ki a magyar állam fizetési mérlegének normális években is 250-300 millióra rugó passzív szaldóját, amelyet az utóbbi évtizedben különböző külföldi kölcsönök fölvételével pótol, amellyel az ország eladósodása 3.4 milliárd pengőre emelkedett.

Ez az adósság 2.8 milliárd hosszulejárata és 600 millió rövidlejárata kölcsönből tevődik össze, olyképen, hogy 850 millió terheli az ország reálvagyonát, 1400 millió a kormány adóssága, 600 millió az önkormányzatok kölcsöne, míg a többi 550 millió a bankok és a kereskedelem adóssága. A magyar nemzetnek 5 milliárd nemzeti jövedelme és 17 milliárdos reálvagyonra mellett

ez a teher mindennek mondható, csak nem tulságosnak s az érte évenként fizetendő 220 millió sem volna elviselhetetlen olyan országban, amelynek egymilliárd pengőnyi kivitele van!

A jelentés azt mondja, hogy ezt a helyzetet bátran kedvezőnek lehetne nevezni, ha a

BUDÁRA KERÜLT A MILLIÓ

René Clair nagyszerű filmje, A MILLIÓ máától kezdve színre kerül a SIMPLON MOZGÓBAN, Horthy Miklós-ut 39. szám. Telefon: 69-1-89. — Előadások kezdete 1/5, 7 és 1/10 órákor.

magyar kivitel hozadékát nem kellene a behozott nyersanyagok fődözetére fölhasználni.

A baj fészke tehát itt és ebben van, amihez még hozzájárul, hogy mezőgazdasági terméneink lehanyagolt árai mellett veszteségre kellett földünk kincseit eladogatnunk, úgy, hogy hiábavaló volt minden erőfeszítésünk, hogy a fizetési mérleg hiányait a kereskedelmi mérleg följavításával egyenlitsük ki. Természetes, hogy ezek a bajok — folytatja tovább magyarzatait a jelentés — a lakosság fogyasztóképességét nagy mértékben lecsökkentették, ez viszont oda vezetett, hogy a többi termelési ág hozadéka is lesovadt. Ebben a szomorú helyzetben tört ki a bizalmi krízis világszerte s

az ország kénytelen volt százmilliókra menő visszavont rövidlejárata hiteleit jó valutákban visszafizetni.

Amde ez a válság mégsem érte az országot váratlanul. Arnyékát hosszú ideig előrevetette s a Bethlen-kormány mindent arra az egy lapra tett föl, hogy nagyarányú beruházások által próbálja emelni a hanyatló fogyasztóképességet. A jelentés nem mond birálatot erről az investíciós politikáról, de kiemeli méreteit, megmondja, hogy a költségvetés keretein belül egymilliárdot, azon túl pedig 450 milliót használt föl a kormány erre a politikára.

A 450 milliót függő bankkölcsönrel fődözte a kormány s ez a pénz volt az, amely a válság kitörésekor hiányzott a magyar bankokból és ez volt az oka a bankzárlat elrendelésének!

Az ország semmiképp sem folyamodhatik ahhoz a módszerhez, hogy beszünteti külföldi kölcsöneinek törlesztését, másfelől majdnem minden exportbevétele a külföldi kölcsönök fizetésére kell, úgy, hogy alig marad valamije a legszükségesebb behozatal fődözésére. Ezért iparkodik most cserekereskedelmi megegyezéseket létesíteni, ezért központosította a devizaellenőrzést, mert

a legelszántabban áll azon az állásponton, hogy adósságait fizetnie kell és pengőjét nem ereszti el!

Hogyan kell helyreállítani a költségvetés egyensúlyát?

A magyar kormány ebből a helyzetből való szabadulás első feltételének az állami költségvetés egyensúlyának helyreállítását tartja — így folytatja tovább a pénzügyi bizottsági jelentés. — Helyes uton jár-e, amikor ezért az adókat emeli, ahelyett, hogy az egész államháztartás kereteit építené le? A bizottsági jelentés, amely az ország gazdasági helyzetének föltárásában, amint a föntiekből látszik, nagy jóakaratot tanúsít,

ebben a kérdésben nem teszi magáévá a

Mi maradt nekünk ezekben a zord időkben? Talán már csak az otthon meghitt hangulata, jó könyvei, a kedves társaság vigasztaló derüje és a dohányzás gondúzó kedvtelése. Oh, ma igazán áldás a szivar és a cigaretta, pár perces boldog meglepedkezés mindarról, ami küzdelmes napjainkat most betölti, De még a dohányzás örömeit is megmérgezheti a nikotin. Tegye zavaratalanná ezt az élvezetet és szívjon Nikotextet

szanalás eddig követett irányelveit, mert a költségvetés kereteinek teljes leszállítását tartja szükségesnek.

Nem azt tehát, hogy a kiadásokat valami kevéssel apasszák, a bevételeket pedig nagy adókkal emeljék, hanem hogy a bevételeket is szállítsák le, vagyis mérsékeljék az adókat!

Arra az álláspontra helyezkedik tehát a bizottság ebben a kérdésben, mint amely a magyar közvéleményben az utóbbi hetekben kiérett és amelynek eddig annyi lekiacinyelt szószólója akadt. A költségvetésnek 7-800 millió közti színvonalra való leszállítását a bizottság szerint sem könnyű föladat, különösen, amikor még ezenfölül 150 milliópengős deficitet is meg kell szüntetni s amikor az összes tényezők véleménye megegyezik abban, hogy

a tisztviselői fizetések további csökkentését vagy létszámuk további apaszását végrehajtani nem lehet,

viszont az utóbbi hetek adólavínai után újabb adóterheket sem lehet már rakni a gazdaságra. Hiszen a pénzügyi bizottságnak még a mai adók behajtása iránt is komoly aggodalmi vannak! A pénzügyi bizottság nem is a személyi javadalmak további leszállításában keresi a megoldást, hanem ismét olyasvalami-ben, amiben a közvélemény eddig hiába sürgette:

a különböző kulturális intézmények leépítésében, a nem rentabilis vállalatok állami támogatásának megszüntetésében, a szövetkezetek állami támogatásával és általában a szubvenციós rendszerrel való szakításban és az igazgatás racionalizálásában.

Nyilvánvaló, hogy a bizottság e fölfogásának fonalán jutottak el azokhoz a tervekhez, amelyek egyes állami üzemek bérbeadásával és állami vagyontárgyak értékesítésével foglalkoznak.

Adjuk bérbé az állami gépgyárat és szénbányákat

Walko külügyminiszter legutóbbi genfi tanácskozásával kapcsolatban terjedt el az a hír, hogy az ország devizanehezétségeinek enyhítése érdekében előbb-utóbb föltétlenül szükség lesz olyan állami tranzakciókra, amelyek egyes üzemek és vagyontárgyak lekötésével, bérbeadásával kapcsolatosak. Illetékes helyen akkoriban csupán annak hangsúlyozására szoritkoztak, hogy

sem az államvasut, sem a posta bérbeadásáról nem lehet szó.

A Népszövetség pénzügyi bizottságának jelentése erről a kérdésről csupán annyit mond, hogy az állami gépgyárok és szénbányák volna azok az üzemek, amelyek ilyen módon értékesítendőek volna és ehhez még azt teszi hozzá, hogy esetleg más üzemek lekötése is szükségessé válhatik. Ezekkel a tervekkel kapcsolatban terjedt el a hire a telefon bérbe-

Elő a bundát!

Ha nincs, olcsón ad gyönyörűt

Rózsa

Vigyázz! most Piarista-palota

PÁTRIA
filmszínház

Október 26-tól. Egy műsorban:
A hercegnő adjutánsa
Willy Fritsch — Nagy Kató
Három ablak kelet felé
Erich v. Stroheim

adásának is, amelyről azonban meg kell állapítani, hogy róla a pénzügyi jelentés kifejezetten nem emlékezik meg, az illetékes tényezők pedig a telefon bérbeadásának gondolatával ezidőszerint nem foglalkoznak.

Mit kell tenni a pénzügyi problémák megoldására?

A bizottsági jelentés harmadik része a pénzügyi téren fölmerülő problémák megoldásával foglalkozik.

Moratóriumról a bizottsági jelentésben egyáltalán nincs szó, mint ahogy a magyar kormány sem moratóriumot, sem transzfer-főfűggesztést nem is kért. Kívánatosnak jelzi viszont a jelentés, hogy

a külföldi hitelezők és az adósok, köztük a magyar állam között egységessé jöjjön létre, amelynek értelmében egyelőre legalább hat hónapon belül nem vonnak vissza Magyarországról a rövidlejáratu hiteleket.

Erre az úgynevezett „stíllhalte“-megállapodásra a pénzügyi bizottság állásfoglalása és az ezt követő reformok után számítani is lehet. A hitelezők szempontjából megnyugtató intézkedés lesz, hogy

a Népszövetség pénzügyi bizottságának egyik tagja, mint a bizottság képviselője, állandóan Budapesten marad és időről-időre jelentéseket készít a magyar gazdasági és pénzügyi viszonyok alakulásáról a pénzügyi bizottság részére.

A Nemzeti Bank a kormánnyal egyetértően más külföldi szakértőt fog fölkeríteni, hogy a bank nemzetközi hiteloperációjánál tanácsot álljon rendelkezésére. A pénzügyi bizottság állásfoglalása szerint ezenkívül

új banktörvényre van szükség, amely kötelezze a bankokat, hogy minden hónapban mérleget csináljanak,

a nemzetközi bank részére pedig a szigorúbb ellenőrzés lehetőségét biztosítsa a pénzügyi bizottság előtt. A jelentés végül kötelezi a kormányt, hogy az autonóm testületek pénzügyeit fokozottabban ellenőrizze.

Szorosabb együttműködést a szomszéd államokkal!

A jelentés utolsó és egyik legfontosabb része a külkereskedelmi politika kérdéseivel foglalkozik és

a szomszéd államokkal való szorosabb gazdasági együttműködés szükségességét hangoztatja.

Ez a rész ugyyszólván szóról-szóra megismétli a magyar szanálásról szóló 1923. évi pénzügyi bizottsági jelentés megfelelő passzusát, amely szerint kívánatos, hogy olyan kereskedelmi szerződések jöjjenek létre, amelyek szabadabb árucseréforralom kifejlődését teszik lehetővé Magyarország és a szomszéd államok között.

Csütörtökön már a 33-as bizottság elé kerülhet a jelentés

Mindezekből megállapítható, hogy a Népszövetség pénzügyi bizottságának javaslatai nem szolgálnak különös meglepetésekkel, hiszen ezek a kérdések elméletben már régóta foglalkoztatják az illetékes tényezőket. A pénzügyi bizottság állásfoglalásának jelentősége nem is a javaslatok újszerűségében áll, hanem abban, hogy

a bennük foglalt programot most már gyors ütemben meg kell valósítani.

A magyar ügyben döntő állásfoglalásra hivatott Népszövetségi Tanács esetleg már november 16-án napirendre tűzi a pénzügyi bizottság jelentését, amikor a Tanácsnak módjában lesz a jelentésben esetleg tulmenő javaslatokkal is foglalkozni, amelyeknek egyik-másika alapján Magyarország részére hitelforrások is nyílhatnak. A kormány viszont esetleg már csütörtökön nemesak nyilvánosságra hozza a jelentést, hanem a 33-as bizottság elé is terjeszti, ahol minden bizonnyal széleskörű vita fog megindulni a jelentés fölött.

A népszövetségi javaslatok aztán a 33-as bizottság jelentésével együtt kerülnek a képviselőház elé, ahol a jelentést napirendre fogják tűzni

és ezzel kapcsolatban minden eddigi költségvetési vitát jelentőségben messze meghaladó vita fog az ország gazdasági és pénzügyi helyzete, valamint a bajok orvoslására alkalmas reformok fölött megindulni.

Eladó telkek

Stefánia-uton, a víztoronynál (Gizella-ut és Besnyői-ut között) 100—200 öles, Figyelő-utca és Béke-téren épületekkel együtt 160—760 öles, Alsómátyásföldön keresztmégállónál 300 öles, Svábhegyen, Dianna-utca és Nógrádi-uton 600 öles parcellákban jutányos árban.

Fölvilágosítást ad Ifj. Walla József Rt.
Telefon J. 429—23.

Hat napra mozi lesz a Városi Színházból s a Király-Színházból is mozit szeretne csinálni

Issekutz Aurél ny. államtitkár, a legújabb moziengedélyes

(A Reggel tudósítójától.) A Városi Színházban október 30-tól november 4-ig mozi lesz: bemutatják egy müncheni filmgyár produkcióját, amelynek tárgya magyarországi Szent Erzsébet élete. Ez a hatnapos moziengedélyes szereplés jogos elkeseredést keltett a mozi-tulajdonosok körében, akik hivatkoznak nemcsak a belügyminiszterium rendeletére, amely megtiltja a moziknak, hogy színészeket alkalmazzanak és a színházaknak, hogy filmet mutassanak be, — hanem arra is, hogy az ő szakmájuk

évente két és félmillió pengő adót fizet.

Egy — nyilván — protekciós vállalkozó kedvéért félretolják a filmszakmát, pedig volt már olyan budapesti mozi, amelyik hajlandó lett volna a Szent Erzsébet-filmet bemutatni és annak egész magyarországi jogát megvenni. A precedens mindenestre veszedelmes a színészet szempontjából is, mert a jövőben minden olyan színház átalakul ideiglenesen mozivá, amelyeknek éppen nem jól megy. Elveszik a színészek, zenészek, írók kenyerét — és jogtalan konkurenciát csinálnak a tizenháromféle adóval sújtott mozisoknak!

Ugyanakkor arról értesülünk, hogy a Király-Színház igazgatóságával hetek óta tárgyal

egy magasállású moziengedélyes — Issekutz Aurél, a nemrég nyugalomba vonult belügyi államtitkár — aki bérbe akarja venni az épületet filmszínház céljaira. A Király-Színház igazgatója megafolta ugyan ezt az értesítést, mert legközelebbi újdonságától teljes szanálást jelentő sikert remél, viszont valószínű, hogy a Király-Színház abban az esetben, ha a „Fehér ló” című operátéhoz fűződő reményei nem válnának valóra, nem tanusítana rideg magatartást a tőkeerős új moziérdekeltséggel szemben. Az elviselhetetlen terhekkel, különösen közterhekkel sújtott filmszakma határozott ígéretet kapott három évvel ezelőtt, hogy a belügyminiszter nem ad ki újabb moziengedélyt, mert a meglevő mozik sem tudnak megélni. Hogyan lehetséges, hogy a Károlyi-kormány idejében, amikor az álláshalmazások ellen törvényjavaslatot szerkesztenek, nyugdíjba vonuló belügyi főtisztviselőknek utra-valóul moziengedélyeket adnak?

Pantl Kálmán miniszteri tanácsos, aki a belügyminiszteriumban a moziengedélyesek ügyét intézte, hasonló nemzeti ajándékot kapott annakidején és özvegye a miniszteri tanácsosi nyugdíj mellett havi 2000 pengő jövedelmet kap, mint a Forum-mozi engedélyének tulajdonosa! Amikor havi 100—150 pengőt „élvező” állami nyugdíjasok nyomorúságos létminimumából 15%-ot levonnak, mert az állam válságos helyzete ezt megköveteli, akkor a nyugdíjas állami főtisztviselők is próbáljanak megélni havi 800—900 pengő nyugdíjuktól és ne járjanak ki maguknak mozihitbizományokat!

— Nem szüntetik meg a szegedi itélőtáblát. Szegedről jelentik: A szegedi ügyvédi kamara vasárnap rendkívüli közgyűlésen tiltakozott a szegedi itélőtábla megszüntetésének terve ellen. A közgyűlés folyamán került csak nyilvánosságra, hogy Zsitvay igazságügyminiszter Aigner Károly szegedi főispán előtt kijelentette, hogy nincs szándékában a szegedi tábla megszüntetése.

Régi, bevált szabóüzletem

kis rezsivel a legkifűnűbb munkásokkal dolgozik! Előnyös angol-szövetbevásárlásaim lehetővé teszik

átmeneti és télkabátok

készen vagy mértékkel olcsó eladását.

WIDDER férfiszabó

Budapest IV. ker., Városház-utca 20. sz

Telefon: A u t o m a t a 88-0-20.

Csilléry András vasárnap élesen támadta a Társadalombiztosító vezetőjét és a támadásnak 200 intézeti orvos helyeselt

„Ha december végéig nem hosszabbítják meg a szerződésünket, minden orvos utasítást kap tőlünk, hogy mi a teendője...”

(A Reggel tudósítójától.) Vasárnap délelőtt több mint kétszáz Társadalombiztosító Intézetű orvos szorongott az Orvosegylet disztermben, hogy tiltakozzon az OTI most készülő szanálásának az orvosokat érintő rendelkezései ellen. Az elnöklő Csik László arról szólt, hogy kötelességük megvédeni az orvosi függetlenséget és megakadályozni az orvosok teljes elszegényedését. Emödi Aladár és Kenesey József fölszólalása után kirobban az izgalom: a közgyűlés tagjai két pártra szakadva viharos zajban vitakoznak az orvosi tanácsok tagjainak díjazásáról. A viharok Csilléry András vet véget, aki éles támadást intéz az OTI vezetősége ellen.

— Az orvosi társadalom elvesztett függetlenségét akarjuk visszaszerezni — mondja.

Az OTI, amint azt eredetileg elgondolták, túlméretezett volt,

ezt ma már mindenki látja, az intézet szanálását azonban az orvosi munka megértésével és guzsbakötésével akarják keresztülvinni. Szerencsére sikerült az orvosi kérdés megoldását egyelőre elhalasztani. A szabad orvosválasztást sürgősen diadatra kell vinni, de meg kell találni az átmenetet, hogy a kintlevő fiatalság is elhelyezkedhessen az intézmény keretében. Szüntessék meg az orvosi munkának árubaocsátását, ne használjanak ki bennünket úgy, mint egy nagyüzemben!

Az OTI könyvelését állandóan a könyvelés egyetemi tanúrával kell ellenőriztetnünk, hogy meg ne rövidíthessenek bennünket!

Az utóbbi időben már jobban kell tudnunk könyvelni, mint a vizsgázott könyvelőknek! Miért szerveznek most, amikor az OTI taglétszáma csökken, új orvosi állásokat? Azért, hogy nyugtalan címeket hozzanak be közeink, akik megnehezítik a kollektív szerződés megkötését. Huzzák-halasztják a szerződ-

tetési tárgyalásokat a végtelenségig, de ha december végéig nem hosszabbítják meg a szerződésünket,

minden orvos utasítást fog kapni tőlünk, hogy mi a teendője.

Aki nem fogad szót, azt nemesak fegyelmileg, hanem társadalmi bojkottal is sújtani fogjuk!

Csilléry tapssal fogadott beszéde után Fábry Alajos ismertette az OTI elnökségéhez intézett szerződéstervezetet, amelyben többek között tiltakoznak az önkényes nyugdíjazások és az „úgynevezett betegszabadságra küldések” ellen. Az orvosok azt követelik, hogy az orvosi tanácsok tagjai ellenőrizhessék az OTI könyvelését. Sós Sándor az orvosok elproletarizálódásáról beszélt, majd Emödi Aladár meg-megújuló közbeszólások özőnében azt tette szóvá, hogy

az OTI vezetősége nem orvosbarát.

Schönfeld Ferenc, Stiller Jenő és Posta Sándor fölszólalása után Winkler István fizetésemelést sürgetett az OTI-orvosok számára, vitéz Csik László azonban az indítvány ellen foglalt állást, mert hármennyre jólesnek is a fizetésemelések, ezt ma nem lehetne igazolni a közvélemény előtt. Végül a közgyűlés határozati javaslatot fogadott el, amelyben tiltakozik az ellen, hogy — az álláshalmazás tilalmát kiterjesszék az orvosokra is.

Háy Mór úgy a maga, mint felesége és gyermekei, unokaöccsei és unokahugai nevében is mély fájdalommal jelenti, hogy szeretett testvérbátyja,

Háy Gyula

e hó 24-én 79 éves korában elhunyt. A megboldogult földi maradványait hétfőn, e hó 26-án délután ¼4 órakor helyezük az abonyi izr. temetőben örök nyugalomra.

Nyugodjék békében!

Abony, 1931 október 25.

Legjobb zongorák

Bochstein, Bösendorfer, Stuk stb. Kizárólagos képviselője Magyarországon az 1833-ban alapított

CHMEL ZONGORATEREM
V. Dorottya-utca 7. Tel.: 81-1-36.

Hosszlejáratú részlethitel, felár és váltófedezet nélküli kölcsönzés. Csere. Elsőrangú 4 vitóműhely

Schnitzler Arthur
koporsóját osztrák írók
sorfala között viszik a
halottas kocsihoz

A kép baloldali: Karl
Schönherr, a nagy osz-
trák drámaíró.

A temetés után fölbon-
tották Schnitzler óriási
végrendeletét, amelyet
évről évre kibővített,
szigorúan meghagyta,
hogy naplóját senki, még
a fia sem olvashatja el,
ezek közül az 1899. év
végéig szólókat 20 év
mulva, a többi csak 40
év múlva szabad kiadni.
Irodalmi hagyatékában
egy nagy aforizma-
gyűjteményen, egy be-
fejezetlen regényen s
egy hangosfilmen kívül
egy önéletrajzot is ta-
láltak, amelyről a költő
ugyancsak úgy rendel-
kezik, hogy azt csak ha-
lála után 20 esztendővel
szabad nyilvánosságra
hozni.

Miért veszték össze Endresz és Magyar, az óceánröpülő „Justice for Hungary” pilótái?

Szalay bácsi: „... a gép az enyém...”

Magyar: „... a gép Szalay tulajdona...”

Endresz: „... a gépet nekem ajándékozta Szalay...”

(A Reggel tudósítójától.) Szalay bácsi, a magyar óceánröpülés finanszírozója a napokban azt mondta egy újságíróknak: „En nem vagyok mecénás, én a pénzt csak előlegeztem, adják vissza a pénzem, szeretnék már hazatérni Amerikába. Ha pedig nem adják, — akkor viszem a gépet...” Ez a néhány szó élesen világítja meg azt a viszályt, amely egyrészt a gép és a röpülés költségei körül, másrészt az óceánröpülés két hőse: Endresz és Magyar között hullámszik hetek, sőt hónapok óta.

A két világhírű magyar pilóta nem is beszél egymással

és ennek a sajnálatos afférnek előzményeit tulajdonképpen az óceánröpülő „Justice for Hungary” tulajdonjogának kérdése váltotta ki. A röpülőgépet Szalay Emil eladásra ajánlotta föl Gömbös honvédelmi miniszternek, mint saját tulajdonát. Endresz erre a honvédelmi miniszteriumba sietett és kijelentette, hogy Szalay az óceánröpülést előkészítő bizottság jelenlétében így szólott hozzá Amerikában: „Gyurka, ha átröpülsz az óceánt, tiéd a „Justice for Hungary!” Endresz bejelentése után a honvédelmi miniszterium úgy intézkedett, hogy a röpülőgépet további parancsig a mátyásföldi hangárban kell őrizni, csak Endresz nyulhat hozzá, ő használhatja, az ő rendelkezésére áll. Ez éles szökváltáshoz vezetett Endresz, Szalay és Magyar Sándor között és

már-már úgy látszott, hogy párbajt vivnak egymással, akik együtt élték át a magyar óceánröpülés dicsőségét és megpróbáltatását.

Nagytekintélyű emberek léptek közbe, a párbaj elmaradt és összeült egy magánzsűri, hogy kibékítse a két óceánröpülőt. A zsűri elnöke báró Perényi Zsigmond volt. Ennek a zsűrinek a közbelépésére a honvédelmi miniszterium olyan ajánlatot tett, hogy

hajlandó a gépet százezer pengő vételárát fizetni: 80 ezret Szalaynak, 20 ezret Endresznek.

Ez tíz nappal ezelőtt történt, de a pénzt eddig senki sem kapta meg. Vasárnap reggel beszéltünk Magyar Sándorral az Astoriában és megkérdeztük, mit szól az ügyhöz?

— Endresz és köztem — felelte Magyar — semmi féle ellentét Amerikában nem volt. Endresz úgy jutott szerephez az óceánröpülésben, hogy levelet írt nekem Magyarországról és ajánlkozott: szeretne bekapcsolódni a röpülésbe. Ennek alapján én jár-

tam el az óceánröpülő-bizottságnál, javasolva, hogy Endresz levelét vegyék figyelembe. Hogy kettőnk közül ki legyen a pilóta és ki a navigátor, arról soha semmi vita nem volt. Magától adódott, hogy Endresz legyen a pilóta, mert

én itthon is navigátor voltam és Endresznek, mint pilótának, nagyobb volt a gyakorlata.

Megkezdődött újra csillárcsereakció

bármilyen régi fémcsillárját legmagasabb napiáron becsé-
relem modern műanyag csillár, azaz stíl-
űveg-, bronz-, aranyozott fémcsillárköl-
legességre közismert olcsó készpénzeladási ára-
kon. Mária Terézia korabeli csillárokról képes árjegyzéket
küldök. — **Magyarországi Fémcsillárárúháza**
Budapest V. Lipót-körút 5. Telefon: 25-1-69

Nem is ambicionáltam, hogy én legyek a „Justice for Hungary” pilótája! A gép teljes vételárát Szalay fizette ki, körülbelül 21.000 dollárt. A bizottság és Szalay között írásos jegyzőkönyvi megállapodás létesült, amely szerint

a gép Szalay tulajdona és ő rendelkezik fölötte még akkor is, ha előlegezett pénze bármely uton megtérülne.

Sem Szalay és közöttem, sem Endresz és közöttem a gép tulajdonjogáról vita nem volt, a gép eladására vonatkozó tárgyalásba pedig nem folytam be. A kormány részéről ajánlatot tettek Szalaynak, hogy a gépet bizonyos kártalanításért hagyja itt. Ez engem nem érdekel...

En nem tartok igényt semmire, el se fogadnék Szalaytól semmit. Eleget adott!

— Miért maradt el a légi látogatás lord Rothermerchez, aki a nagy díjat adta és aki a magyar pilótákat sokáig várta? Nem-e a két pilóta vizsgálta miatt maradt el a londoni út?

Magyar Sándor e kérdésre nem adott választ és folytonosan azt hangoztatta, hogy nem a röpülés, sem a gép tulajdonjoga miatt van elhidegülés közte és Endresz között, hanem egészen magánteremtésű okok miatt...

— Nem vagyunk haragban. De elvégre is...

Mi csak az óceánröpülésre szövetkeztünk, nem vagyunk összeházasodva.

Ő a Bellevueben lakik, én az Astoriában és én nem megyek át a Bellevuebe...

A világhírű óceánröpülő észrevette, hogy elmosolyodtunk azon, milyen nagy távolságnak tartja az Astoria és a Bellevue közötti „légvonalat”, milyen szélesnek a Dunát itt, aki Newyorktól Budapestig röpült. Ezután átmentünk a Duna tulsó oldalára és fölkerestük Endresz Györgyöt.

— A gépet nekem ajándékozta Szalay — mondotta Endresz —, a „Justice for Hungary” tehát jog szerint az enyém. En azonban nem reflektálok rá többé. Nem, mert a „Justice for Hungary”, miután nagy küldetését elvégezte, nem lehet sem az enyém, sem Szalayé, sem senkié: az éppen úgy a bugaci pásztoré, mint a nagyhatalmu miniszteré: — az egész nemzeté... Egyébként tegnap kint voltam a hangárban... A nap rásütött a „Justice for Hungary” törzsére... Ott áll kiterjesztett szárnyakkal, ragyogva a napsütésben, magasan az emberek, a vizsgálók, a kicsinyes érdekek fölött...

OLCSÓ
Magyar Hét
október 31-ig

Osztatlan elismerést
és megérdemelt sikert arat a

MAGYAR HÉT
OKTÓBER 31-IG

OLCSÓ
Magyar Hét
október 31-ig

A közönség méltányolja áldozatkészségünket és megéri törekvésünket, ami odairányul, hogy olcsó árainkat még olcsóbbá tegyük. A most szükségessé vált őszi bevásárlásokkal gondtalanná teszi karácsonyi ajándékbeszerzését, mert **MAGYAR HÉT**-i

20%

-os bónjaink
nov. 15-től
dec. 15-ig vá-
sárolhatók le.

**MAGYAR
DÍVATCSARNOK**

Rákóczi-ut 74

Edison rideg ember volt, de munkájának lendülete magával ragadott bennünket!

— mondja Krech Ferenc budai kávé, aki mint művezető tizenöt évig dolgozott a világ legnagyobb föltalálója mellett

(A Reggel tudósítójától.) Egy hete annak, hogy Edison meghalt és amikor ez a szomorú hír hozzánk érkezett, egy budai kávé könnyes szemekkel mondta a vendégeinek: — Jól ismerem szegényt, sokáig dolgoztam mellette... A budai kávéháztulajdonos Krech Ferencnek hívják, harminchárom éves korában mint műszerész került a nagy föltaláló westorangei gyárába.

— Tizenöt éven át dolgoztam egyfolytában az Edison-műveknél. — mondja. — Mint művezetőnek, minden az én kezemen ment keresztül, pontosan el tudnám mondani azokat a találmányokat, amelyeket akkoriban tökéletesített Edison...

— Bennünket most inkább az ember érdekelt...

— Hát bizony — feleli Krech —

nagyon rideg ember volt.

Már kiskorában megszokta a kemény munkát, a pontosságot. A szakképzett, jó munkást megbecsülte, de nem fizette meg tulságosan.

A fizetések nála kisebbek voltak, mint másutt.

En például művezető létemre 60 dollárt kaptam, holott más gyárakban 100—120 dollárt is fizettek. És emellett a legnagyobb pontosságot követelte. Ami gyárunk az első közt volt, ahol a tikett ellenőrzőrendszert bevezették. Maga Edison is kötelességének tartotta, hogy minden nap ellenőrizze a saját munkáját. Így aztán kimutatta, hogy háromszor annyit dolgozik, mint akármelyik munkása. És ez volt az, ami

magával ragadott bennünket.

az a szédületes tempó, amit diktálni tudott. Ha egy meg nem oldott problémája volt, napokon és éjszakákon keresztül dolgozott.

— Edison Pesten is járt. Hogyan vélekedett a magyarokról?

— Neki mindegy volt a munkás nemzetisége, amíg dolgozni tudott. De arra pontosan emlékszem, hogy amikor európai utazásáról hazatért, azt mondta nekem: „Nem is hittem volna, hogy Magyarországon olyan gyönyörűek a nők!” Ugy látom magam előtt, mintha tegnap történt volna. Az íróasztala tetején ült, lóbálta a lábait és hamiskásan huncortgatott. Edison családját fölületesen ismertem, de azt hiszem — másokkal együtt —, hogy

családi élete nem volt valami boldog.

Kétszer nősült. Az első felesége szegényen ment hozzá a szegénységbe. Tőle született gyermekeit nem is tudta taníttatni. A második felesége finom, tanult nő volt, aki sok tekintetben támogatta a már öregedő Edisont.

Krech Ferenc most régi fényképeket, irásokat vesz elő: Edison kezeirása és dedikált fényképe. És előveszi Edison eredeti fonográfját is, amelyen sohasem kell cserélni a tűt, mert platinába foglalt gyémántból van. Azután elmondja, hogy Edison a háború első évében föl akarta találni a mesterséges ködöt, amely elrejti a hadihajókat és röpülőgépeket az ellenség elől.

— Hetekig olyan ködben éltünk — meséli Krech —, hogy a saját arcunkat sem láttuk. Végül is abba hagyta a kísérleteket. Edison sok találmánya mellett ez az egy nem sikerült...

tonban kimérték, rossz állapotban van ugyan, de még mindig él és az idők kohójából, olyan meglepő, új formák kerülhetnek ki, amelyekre a Fehér Ház gazdája és vendége nem nagyon számított.

Kiss Dezső

LOSPORT

Megyeri versenyek

Dömsöd méltatlan ellenfelek ellen számtalan hosszal győzött az Újpesti nagy akadályversenyben

(A Reggel tudósítójától.) Vasárnap az Urlovasok Szövetsége rendezett Megyeren versenyeket. A nap főszáma a 4000 pengős Újpesti nagy akadályverseny volt. A versenyt Dömsöd végigvezetve nyerte. Gazdáját, Magyar Balázst a verseny után gratulációkkal halmozták el. Dicséret illeti a lovas is, Papp I. akadályzókét.

Részletes eredmény:

- I. futam: 1. Metropole (3) Tomka. 2. Souvenir (8) Muhr. 3. Ripács (p) Sárossy. Fm.: Lucky strike, Oktalan. 1½h. 8 h. Tot.: 10:56. 21. 25; befutófogadás 5:233.50.
- II. futam: 1. Robogó (6:10) Csató. 2. Zsarnok (4) Patzák. 3. Tékozló (3) Mészáros. Fm.: Drágam, Madár, Mazurka, Biri, Böbóc. 2h. ¾h. Tot.: 10:17. 12. 13. 15.
- III. futam: 1. Dömsöd (5:10) Papp. 2. Komifó (4) Patzák. Fm.: Szikra, Számítalanhossz. 1½h. Tot.: 10:14; befutófogadás 5:27.50.
- IV. futam: 1. Keszkenő (8) Singer. 2. Sanyi (p) Blazsek. 3. Múramaros (4) Mészáros. Fm.: Kolompos II., Pannonia, Vén legény, Rab Ráby, Kotola. 2h. 3h. Tot.: 10:120. 25. 15. 19.
- V. futam: 1. Szelekótya (10) Weissbach. 2. Barátnő (20) Bránauer. 3. Snow White (1½) Horvát B. Fm.: Grácia, Kisbaj, Splendid, Riksa, Levendula II., Világos, Annus, Bellevue, Vadvirág, Mogentiana, Nyakh, Fejb. Tot.: 10:167. 45. 83. 18.
- VI. futam: 1. Funny (5) ifj. Kállay. 2. Gyöngyike (8) Tomka. 3. Sagitta (12) Sárossy. Fm.: Billikom, Cézatos, Fuvolás, Frau Wunderlich, Tamarisk, Happy End, Provizio, Hüvelky Matyi. 3h. 4h. Tot.: 10:55. 22. 27. 60.
- VII. futam: 1. Rely (4) Teltschik. 2. Hetty (2) Rózsa. 3. Africanus (10) Félix. Fm.: Vadóc, Martinsberg, Cipou, Hadur, Arboc, Moment, Módos, Ament, Csatlós, Ignác, Kirgiz.

Bécsi lóversenyek

A graditzi ménes Lord Nelsonja nyerte az Ausztria-díjat Kapitány és Diadal ellen

(A Reggel tudósítójától.) Vasárnap szakadó esőben futottak az Ausztria-díjat, amelyet Lord Nelson nyert biztosan 1½ hosszal. Kapitány, a tavalyi győztes óriási súlyával a második helyre szorult, az ugyancsak magyar színeket hordozó Diadal előtt.

JAVITASSA

szüneyeit Turáninál, II. Fő-utca 80. sz. Tel.: 51-57.

Részletes eredmény:

- I. futam: 1. Star (p) Gulyás. 2. Bolka (4) Szilágyi. 3. Szigetvár (4) Schejbal. Fm.: Flash light, Altenstein, Liebling, Bonny Boy, Erbprinz, Pusztá. 2½h. 3h. Tot.: 10:20. 13. 17. 15.
- II. futam: 1. Monte (5) Csuta. 2. Gin (6:10) Takács I. Fm.: Anubis, Karla, Baka. 1½h. ¾h. Tot.: 10:60. 21. 13.
- III. futam: 1. Barcs (2½) Balog. 2. Kirgise (3) Gulyás B. Fm.: Türelem, Pompeo, Colonel. 2½h. Tot.: 10:42. 23. 18.
- IV. futam: 1. Lord Nelson (8:10) Rastenberger. 2. Kapitány (4) Schejbal. 3. Diadal (6) Balog. Fm.: Hulán, Corvus, Kapitán S., Kellermann, Flying Fifty Five. 1½h. 1½h. Tot.: 10:22. 13. 16. 21.
- V. futam: 1. Pharao (3) Jäger. 2. Marco Polo (3) Jiroseh. Fm.: Gangri, Széplak, Számítalanh. Tot.: 10:33. 19. 30.
- VI. futam: 1. Viscount (2) Schejbal. 2. Szeladon (4) Szabó L. 3. Sonnenwende (6) Németh. Fm.: Suzy, Abony, Bonvechiat, Pan, Robinson, Orel, Ronacher. 1½h. 2h. Tot.: 10:34. 17. 23. 40.
- VII. futam: 1. Palma (7:10) Schejbal. 2. Blesk (3) Rojik. 3. Babina (3) Szabó L. Fm.: Lügner, Tourterean, Ecarté. Time is mony. ½h. 5h. Tot.: 10:24. 14. 27. 18.

— Kórodi-Katona János képviselő megrágalmazásáért elítélték a tómpai főjegyzőt. Bácsalmásról jelenti A Reggel tudósítója: Kórodi-Katona János, a tómpai kerület kormánypartí képviselője rágalmazásért bepörölte Szabó Gyula tómpai községi főjegyzőt, mert a választások során több ízben „kommunista csirkéfogónak” nevezte. A rágalmazási pört most tárgyalta Szatnákó büntető bírósága és a lefolytatott bizonyítás után a főjegyzőt 100 pengő pénzbüntetésre és a költségek megtérítésére ítélte. A képviselő, aki a tárgyaláson személyesen is megjelent, az ítélet enyhésége, Szabó főjegyző pedig a bűnösség megállapítása miatt föllebezett.

Laval és Curtius berlini találkozásának első eredménye

Az utóbbi évtizedek egyik legnagyobb külpolitikai szenzációja kétségkívül Laval, a francia miniszterelnök németországi látogatása volt. Laval és Briand nem pusztán udvariaskodásból keresték föl a német államférfakat, hanem beható tanácskozást folytattak a gazdasági helyzet megjavításának érdekében. Minderről azonban ugyszólván semmi sem szivárgott ki a nyilvánosság elé, de a szűkszavú nyilatkozatok arra engednek következtetni, hogy sikerült megoldani egy a problémát, hogy rövidesen jobbra fordul Európa sorsa. Ennek első látható jele Magyarországon a „Magyar Hét”, amely október 17-én kezdődött meg a Magyar Divatcsarnokban. A Magyar Divatcsarnok eddig is előjárta a jó példával és mindenben a legkitünőbbet adta a legolcsóbb áron, most azonban

föllumulta önmagát nemcsak minőségben és olcsóságban, hanem áldozatkészségben is.

A Magyar Divatcsarnok vezetősége ugyanis a töle megszokott szakértelmével, lelkiismeretességgel a legkövetkezőbb magyar árut bocsátja most a közönség rendelkezésére olyan áron, hogy még azok is könnyen megszerezhetik mindazt, amire szükségük van, akiknek kevesebb anyagi erő áll rendelkezésükre, mint eddig. Magyarország egyik legnagyobb és legszépesebb áruháza a „Magyar Hét”-tel bebizonyította, hogy a magyar közönség csak magának tesz jót, ha a hazai gyártmányokat fogadja szeretetébe.

A Magyar Divatcsarnok, mint a múltban, úgy most is mindent megtett, hogy a ruházatkodás gondjait a minimálisra egyszerűsítse. Annak ellenére, hogy a legutóbbi hetekben a gyárak tiz, tizenöt és husz százalékkal emelték gyártmányaik árát, a Magyar Divatcsarnok a „Magyar Hét” alatt sem emelte föl különböző cikkéi árát, amelyek ugyanolyan összegért vásárolhatók, mint az áremelések előtt.

Ez a tény már maga is oly nagymérvű áldozatkészség, amelyet eddig is csak a Magyar Divatcsarnoknál tapasztalhattunk. Az áruház mindezekon fölül még egy hatalmas meglepetéssel kedveskedik a magyar vásárlóközönségnek. A „Magyar Hét” tartama alatt ugyanis

a megvásárolt cikkek árának husz százalékaról mindenki egy bont kap, amelyet november 15-étől kezdve egészen december 15-ig bárki minden egyéb ráfizetés nélkül levásárolhat.

Igy tehát a „Magyar Hét” közönsége tulajdonképpen egy pénzért kétszer vásárolhat árut. Egyszer a régi rendes áron, másodszer pedig minden külön költség nélkül a kapott bönokkal. Az áruház ezzel nagymértékben megkönnyítette a karácsonyi bevásárlásokat, amelyek ugyszólván semmiibe sem fognak kerülni azoknak, akik a „Magyar Hét” tartama alatt vásároltak.

A magyar izlés, a magyar művészet egyébként más oldalról is bemutatkozott a magyar közönség előtt. A föltünésteltető művészi dekorációk és díszletek ugyanis, amelyek ugyszólván beborítják a Magyar Divatcsarnok palotáját, egy magyar művész, Dulácska Pál munkája, aki közel egy hónapig dolgozott harminctagu segédlettel, hogy a Magyar Divatcsarnok illő köntösbén fogadja a „Magyar Hét” vásárlóit.

Washingtoni párbaj

Ma beszélt utóljára egymással a két államférfi, a washingtoni nagy viaskodás hőse: Laval és Hoover. De ne úgy képzeljük el ezt a washingtoni találkozót, mint egy diplomáciai és politikai népünnepelet a Fehér Házban és a rapidan nyaralóban nem „kérlek alásan” stílusban folyt a beszéd, hanem keményen, durván s néha brutális őszinteséggel. Az amerikai nem szereti a franciát s a francia lelke mélyén lenézi az amerikaiit. Az amerikai nem bocsátja meg a franciáknak, hogy három évvel ezelőtt háborús tartozásainak jelentős részét lealkudta, hogy tartozása után még kilenc évig csak 1% kamatot fizet, hogy hárommilliárd dollárral tartozik az Egyesült Államoknak, amelyek segítségével soha nem nyerte volna meg a háborút s ime, az egykori szegény adós ma nagy tőkéket helyez el az amerikai pénzpiacra s e tőke egy részével, 500 millió dollárral, tühetetlen nyomást gyakorol magára az amerikai jegybankra, amelynek kamatpolitikáját diktálni próbálja. A francia nem bocsátja meg az amerikaiaknak, hogy segítségére volt utalva a háborúban, hogy az amerikai szövetséges a háború után pénzt kívánt és nem elégedett meg gyönyörű pohárköszöntőkkel, nem bocsátja meg, hogy a szenátus nem ratifikálta a wilsoni szerződéseket és nem bocsátja meg, hogy Amerika a háború után nyíltan a legyőzött németek pártjára állott. Nem olyan dolgok ezek, amelyeket könnyű szerrel lehetne elfelejteni és sem Hoovert, sem Lavalt nem faragták olyan fából, hogy lakatot tettek volna a nyelvükre és udvarias formákba öltöztették volna gondolataikat. Mind a ketten alulról jöttek és nagy küzdelmek árán jutottak el a mai magas polera, de mind a ketten reális és kemény emberek, akiknek politikai gondolkodását nem romantikus érzelmek diktálják. Romantikával ma már csak Magyarországon csónálnak politikát. Washingtonban nem arról volt szó, hogyan segítsenek a világon, sem arról, hogyan vessenek véget a világválságnak. Inkább talán arról, hogy melyik pénzügyi nagyhatalom, Amerika vagy Franciaország huzzon nagyobb hasznot ebből a válságból és talán arról is, hogyan osszák föl pénzügyi érdekszférákra a világot. A vigasztaló ebben a vigasztalan képben csak az az egy, hogy a medve, amelynek bőrét Washing-

Mindenkit érdekel a

PÁRISI HIRLAP

a franciaországi magyarság hetilapja. Érdekes cikkeken és híreken kívül minden számban francia nyelvekét közöl. Mutatványszámot ingyen küld a kiadóhivatal: 33, Rue Mazarine, Paris 6e

Nádas Pesti Futár Minden Héten Csütörtökön

HIREK

Zempléni este

Holt határunkra hull a hős harmat,
Sírátó könnyel omlik rá az éj,
Ködök bánata gyászlik felette,
Mint halotti fön síri szemfedél.

S míg a holt földet illat lengi be,
Mít a szélsőhaj lenget szertesztét,
Fent ezer csillag szép tüze, fénye
Ezüstre himzli az éj gyászmeztét.

Hegyaljai Kiss Géza

A Kossuth-fiuk

Krúdy Gyula most fejezi be új történeti regényét a Kossuth-fiukról, Ferencről és Lajos Tivadarról. Ebből a rendkívül érdekes regényből A Reggel-nek módjában van mutatványt közölni.

Ferenc József és Kossuth Lajos éji találkozása

Kossuth Lajos temetésének legendái közé tartozott, hogy az éjszakák egyikén, amelyen Kossuth holtteste Magyarországra felé közelgett, a halottasvonat csaknem összeütközött Ferenc József különvonatával, amellyel a király Abbáziából Bécs felé utazott. A holt Kossuth és az élő Ferenc József ilyenformán még egyszer találkozott volna, ha nem másképen, mint egy vasuti összeütközés alkalmából.

Ennek a találkozásnak ez a története:

Azon az éjszakán, március 29-ről 30-ra virradó éjszakán, amikor a Kossuth koporsója Ausztria területén utazott, nevezetesen Görz és Nabrezina osztrák csendőrökkel bőségesen megrakott állomásai között, ahol a Kossuth-vonat szinte nesztelenül, árnyékként suhant tova az ausztriai hegyek között, körülbelül éjjel után 2 órakor „nyílt pályán” hirtelen megállt a koporsós vonat.

Az ilyen váratlan vonatképzés még normális időben is nyugtalanítja az utasokat, ez izgalmas időben pláne kettőzött erővel dolgoztak a fantáziák.

A pesti újságírók, akik a koporsó után következő vasuti kocsiiban kártyázással töltötték az éjszakát: nyomban leugráltak az álló vonatból.

Nagy, éghenyülő hegyek, erdőségek, sötét völgyek a tájon; az időnek éjféltáni szaga van; a tavaszi éjszakában messziről vasutasok lámpásai látszanak, amely lámpások megállították a „Kossuth-vonatot”.

És az éjszaka mély csöndjében a hegyek közül egy másik vonat robogása hangzik, mint valami tulvilági hang. Fölhangzik a láthatatlan vonat robogása, végigvonul a tájon, majd ismét lassan elhangzik visszhangja a hegyek között.

Ferenc József különvonata ment át a tájon, amikor vasutasszokás szerint minden vonatnak meg kell állni a messzi környéken, hogy a felség vonatot valami baj ne érhesse.

Igy állott a holt Kossuth különvonata is körülbelül negyedóra hosszúra a nyílt pályán, amíg a vasutalámpák jelentették, hogy szabad lett az út.

— Tessék beszélni — szolt halkán a magyar vonatvezető a vasuti sinek mentén dohányzó pesti újságírókhoz. És a vonat füttyszó nélkül, halkán, szinte titkon, mint ahogy Ausztria területén át eddig is utazott: csöndesen újra megindult. Új állomások jöttek az állig fölfejezvezt osztrák zsandárokkal, amelyeken percekig vesztegelt a vonat. A csendőrök hivatalos fontoskodással körüljárták a koporsós vasuti kocsi, senkit se eresztének közelbe az állomások kíváncsi népéből, a Kossuth-család különben is lebecsült függönyök mögött időztek kocsijában, csak az újságírók pillantgatnak ki Görz, Lagrado, Nabrezina kopár pályaházaira. De egy állomáson, Görzben, ahol a közeli szanatórium magyar tüdőbetegei állomának, mégis csak beröplő egy koszorú a halottaskocsiba. Egy székellyudvarhelyi származású vasuti munkás dobta be a koszorút. Persze, a csendőrök nyomban elfogják.

... Mind hajnalosabb lesz a tavaszi éjszaka, fehérednek a fák derekai, fehér fátylak reszketnek a tájon, a konduktor végigjárja a vonatot.

— Uraim, mindjárt otthon leszünk. Otthon leszünk.

Reggel 5 óra. A vonat átrobog egy kis hidon és egy árkon, a következő percben nagyot fujva megáll, a vonatról mindenki leszáll, csak a halottak maradnak kocsijukban.

Magyarok, magyar parasztok nemzetiszínű zászló alatt állnak a vasuti töltés mentén. Síró magyarok, akik kezükkel tologatják a vonatot Magyarországon vagyunk.

— Bábszínház a Corvin Áruházban. Szórakoztató, nevelő, művészi előadások. Csodálatos teljesítmények: akrobata, tánc, ének, zsongléri és bűvészi mutatványok.

— Esőre hajló idő... Az a hideg betörés, amelyet vasárnap délelőttre vártak Magyarországon, csak Szombathelyig hatolt el és ott a hőmérséklet vasárnap reggel 9 fokra süllyedt. Ezzel szemben az Alföld déli részein, például Ujvidéken 20 fok volt a meleg, Budapesten pedig 18 fok volt a hőmérséklet. A hideg betörés megszakadásának az volt az oka, hogy Spanyolország felől a Pó-völgye felé nagyobb esőfront közeledett, amelynek innenső oldalán erős meleg déli légáramlatok uralkodtak. Ezek fölhatoltak hazánk alföldi részeire és a hideg levegő beáramlását megakadályozták. A szombati nagyobb olaszországi esőzések, amelyek elérték a 80—100 millimétert, vasárnap reggelre átnyomultak Dalmáciába és ott is jelentékeny csapadékot idéztek elő. Egyébként Németországban rendkívül hűvös az idő, Angliában pedig és az egész Skandináv félszigeten havazik. A budapesti meteorológiai intézet vasárnap déli jelentésében az időprognózis a következő: Esőre hajló, az ország északi részein hűvösebb, a déli felén enyhe idő várható.

— Hatvanezer pengő kárt okozott a tűz Lukács Béla képviselő önödi birtokán. Miskolcra jelenti A Reggel tudósítója: Vasárnapra virradó éjjel tűz pusztított Lukács Béla országgyűlési képviselő önödi gazdaságában. Egy 124 méter hosszú gazdasági épület teljesen leégett. Nyolc szárvasmárha és tizenegy ló bentégett az istállókban. A tüzet csak vasárnap délelőtt sikerült elfojtani; a kár 60.000 pengő. — Ugyancsak nagy tűz pusztított vasárnapra virradó éjjel Pápóc községben. A tűznek 8 lakóház, 14 gazdasági épület, igen sok butor, termény és élőállat esett áldozatul. A csendőrség megállapítása szerint gyújtogatás történt.

— Czaja János pofonította — a mentők vittek el. Czaja János díjbirkózóbajnok, akinek Kispesten cirkusza van, szóváltás közben megütötte Fényes József nevű alkalmazottját, amire Fényes eszméletlenül esett össze és a mentők szállították lakására. Minthogy Fényes az ütés következtében megsebesült, a rendőrség megindította az eljárást.

— A vasárnapi évadnyitó filharmónikus főpróba. Két magyar újdonság szerepel a filharmónikusok évadnyitó hangversenyén: Buttykay „Rapszódiaja” és Weiner kis zeneképe, a „Katonásdi”. Buttykay és Wiener alkalomra irt, hazafias lendületű műve előkelő tónusban ad kifejezést az utolsó évtized hullámzó kedélyvilágának. Weiner pompás miniatűrje csillogó humorával, valóban „katonás” tömörséggel szemlélteti a gyermekek mosolyraerítő játékát. Mindkét bemutatónak sikere volt. A hangverseny szölistája Heimlich Lajos Liszt Es-Dur zongoraversenyének előadásában kiművelt lelkületű, finom árnyalatok megérzésében és tükröztesében kiváló muzsikusként bizonyult; olykor azonban nem ártott volna valamivel férfiasabb billentés. Mahler I. szimfóniájának előadása volt a hangverseny eseménye, „ez az ellenállhatatlan sodru, sziklameredek közül előtörő hegyvapatok”, amely élet, álom és halál birodalmainak mesgyéin keresztül ritka kincsekkel tér meg a harmóniák örök tengerébe. Filharmónikusainkat, élükön Dohnányit, méltóan ünnepeletek. (F. M.) Valóságos színhez benyomását kelti.

— Világga ment utolsó szigorlata elől egy jogász. Gyergyai Dezső nyugalmazott középiskolai tanár bejelentette a főkapitányságon, hogy Gábor fia eltűnt. A fiu bucsulevelet sem irt szüleinek és eltűnése annál rejtélyesebb, mert már elvégezte a jogot, két szigorlatot is letett és csak egy szigorlata hiányzott a doktorátushoz. Ettől a szigorlattól nagyon félt, rengeteget tanult és többször említette édesanyjának, hogy az idegei fölmondják a szolgálatot. Pénteken este lement sétálni és nem jött többé vissza. Beszéltünk Gyergyai Dezsővel, az eltűnt fiu apjával. — Nem vitt magával semmit — mondja szomorúan —, a legrosszabb ruháját vette föl... Csak az utlevélet vitte magával. A menetjegyirodában megtudtuk, hogy Hamburgig váltott jegyet. Valószínűen Amerikába akar kijutni...

— A férjgyilkos Varga Béláné ügyében holnap tartják meg a főtárgyalást. Miskolcra jelenti A Reggel tudósítója: Megírta annak idején A Reggel, hogy Varga Béláné 26 esztendő miskolci asszony áprilisban selyemsállal megfojtotta 22 évvel idősebb férjét, majd elégette a sált és átment a szomszédokhoz, ahol vidám nótákat énekelt. Amikor fölfedezték a gyilkosságot, az asszony azzal védekezett, hogy férje részegen megverte, a földön megrugdalta és ő dulakodás közben fojtotta meg. Az ügyészesség gyilkosság miatt emelt vádat a csinos miskolci asszony ellen, akinek ügyét kedden tárgyalja a miskolci törvényszék.

— Részegen idegen lakásba feküdt le, — véresre verték és ruha nélkül kidobták az utcára... Vasárnapra virradó éjszaka egy pest-erzsébeti kocsmában mulatott Pergel László cipészsegéd. Éjjel után erősen ittas állapotban igyekezett hazafele, de nem találta meg a szállását és benyitott egy idegen lakásba a Pacsirtatelepen. A lakók nem voltak otthon és a mámoros ember, aki azt hitte, hogy otthon van, levetkőzött és lefeküdt az ágyba. Hajnal-tájt arra ébred, hogy egy férfi és egy asszony botokkal, seprőnyéllel és lapátokkal agyafőbe verik. Néhány perc múlva több sebből vérezve, dagadt fejjel és ruha nélkül az utcéli árokban találta magát, ahová nyilván kidobták. Hazatántorgott és lassanként kijózanodva, rájött a szomorú valóságra, hogy ruhája és benne 15 pengőt tartalmazó pénztárcája eltűnt. Pergel följelentést tett a rendőrségen, de nem is sejtte, hogy hová nyitott be az éjszaka és honnan dobták ki?

— Lengyel Ernő előadása a Cobden Szövetségben. Dr. Lengyel Ernő, a magyar politikai irodalom egyik kitünősége, az „Az Est” és a „Pesti Napló” kiváló publicistája pénteken este 7 órakor „A politikus pénze” címen előadást tart a Cobden Szövetségben. Lengyel Ernő nagyérdemű előadása iránt egy politikai, mint gazdasági és irodalmi körökben nagy érdeklődés mutatkozik.

— Ujjáéled Novoplin szénsavas fenyőfürdőben.

— A Telefunken 121 készülék egy Budapesten, mint a vidéken rendkívüli sikert aratott. Egyes helyeken sikerült 10—15 külföldi állomást venni, sőt egyik különlegesen jó helyzetben 37 külföldi állomást vettek föl. A gyár a siker folytán újabb, nagyobb szerin fölfektetését határozta el, úgy hogy lehető lesz minden igényt kielégíteni.

BÁBSZÍNHÁZ VARIÉTÉ

Mister Wilde Amerikából a

Corvin Áruházban

A fenti előadásokhoz — melyeket e hónap 26-ától, hétfőtől kezdődőleg további intézkedésig naponta délután 3 és ½5 órakor tartunk áruházunk IV. emeletén — legalább P 5.— értékű vásárlás esetén minden vevőnk 1 belépőjegyre tarthat igényt, melyet a vásárlás alkalmával valamely pénztárunknál e célból lebélyegzett vásárlási szelvény felmutatása ellenében, a főbejárattal szemben levő információs fülkében vehet át.

Váltsa meg belépőjegyét

idejekorán, előre e rendkívül érdekes Corvin-előadásokhoz, miután előadásunként csak 160 számított jegy áll rendelkezésünkre.

Naponta 2 előadás

Kis pesti notesz

Barban ülök, szombat-éjszaka van. Az autó, amely a premierről idehozott, lépésről-lépésre tudott csak helyet szorítani magának a négyes colonne-ban, izgatott rendőrök intézkedtek, a portás minden másodpercben más estélyi ruha-hóna alá nyúlt, csupa kék, fehér és rózsaszínű villódzás volt a csatagos utca, amint az óriási párás üvegajtók nyeltek, nyeltek az embereket...

Budapest szombat este fölkelt beteggyárból, szépen felöltözött és elhatározta, hogy néhány óráig élni fog...

Szól a zene. Széjjelnélék. — én ezt a világot, ezeket az embereket jól ismerem. Ismerem az ifjú kegyelmes asszonyt, aki szemben ül velem, teletölt talpig Lucien Lelong színeiben, illatában és vonalában. Csupa fodrászat és finom kozmetika. Tavaly ilyenkor is itt ült és tavalyelőtt is, de tavaly és tavalyelőtt tétlenség állt előtte az egész személyzet, attrakció volt, szenzáció, illumináció. Nézem a Lucien Lelong-modellt, nem érdekes. Félméterés achátköszepkét tart a kezében, nem érdekes. Tánc közben kecsesen föl fogja sleppjét, nem érdekes. És nem érdekes jobbról az öregedő kokott a fiatal grófiával és balról a részvénytársasági démon a részvénytársasággal, nem érdekes a férfi, aki két éve nem beszél a feleségével és a négy valófényben levő házaspár, akik egymás mellett vagy egymással szemben ülnek, nem érdekes a legnapelötti párba jórózsaszínű flustróma és a karlsbadi parkettáncos, akit egy geszes nő kacajra idéznek: Teremtőm, — lehetséges volna? — nem érdekesek többé a pesti pletykairódalom hősei és hősnői, szmokingjaikat, mely rágta ki, sleppjeik alatt az unalom egere-cincog...

Nem történt velük semmi sem. Tavaly és tavalyelőtt még rért a szem a bámulásra, szája a halk beszédre, ha valahová nagy grandezzaal bejöttek. Ma már viszi az ár az ő nimbuzukat is, a kérelhetetlen idők Jupiter-világításában fejeikről leolvadt a marcipán-korona, csillogó ékszerjeikről kiderült, hogy hamisak. Nem érdekesek a titkaik, a gondolataik, a flörtjeik, nem érdekes az életük, a szerelmük, a mosolyuk, egy részvéttel, komisz ridég publikum ül körülöttük, amely ügyet sem vet rájuk, neveiket hallva vállat von s a saját élete felé fordul, vagy azoké felé, akiknek a rangját, ragyogását, értékét egy belső gazdagság aranyváltójával mérik. Az idők dere lefagyasztotta a hecspeccsokorról a muló leveleket s gallyain csak az élő, piros gyümölcsöt hagyta meg...

Lehet szomorkodni, Hölgyeim és Uraim: a régi szép talmi világnak visszavonhatatlanul vége van. És ez az egyetlen nagy öröm ebben az örömtelen világban...

Évvel tovább

— Visszarantották a hid korlátjáról, — az autobus elé vetette magát. Néhány nappal ezelőtt Pap István 46 éves piaci kereskedő a Lánchírdő bele akart ugrni a Dunába. Egy rendőr észrevette, visszarantotta és az öngyilkosjelöltet be akarta kísérni a II. kerületi kapitányságra. A Lánchíd budai oldalán hatalmas autobus robotgott el mellettük és a hid korlátjáról egy perccel előbb visszarantott Pap István a kerekék elé ugrott. A tüzoltók szedték ki a súlyos sebesültet, akin az autobus első kereké átment. Pap István kétnapi szenvedés után vasárnap meghalt a kórházi ágyon.

— Vasárnap Glattfelder Gyula csanádi püspök lett a hetvenes Képzőművészeti Társulat új elnöke. Vasárnap tartotta hetvenedik rendes közgyűlést a Képzőművészeti Társulat Lukács György elnöklésével. Az elnök visszapillantást vetett a társulat hetvenes múltjára, majd elnöki megbízatásának lejártával utódjával ajánlotta Glattfelder Gyula csanádi püspököt. Berzevicsy Albert tiszteletbeli tag ugyancsak a püspököt ajánlotta elnöknek, amire meg is választották egyhangú közfelkiáltással. Aelnök Nékám Bajos lett. Egyhangulag fogadta a közgyűlés Zala György és társainak azt az indítványát is, hogy a zsűrit egészítsék ki, mert abban helyet kell biztosítani az újabb művészeti irányok képviselőinek is.

— Kedvezményes francia és német nyelvtanfolyamok A Reggel olvasói részére. Az önálló hivatásban dolgozó nők szövetségének helyiségében, Horánszky-utca 16. II. emeleten működő modern nyelvtanfolyam vezetőségével olyan megállapodást létesítettünk, hogy olvasóink bármelyik nyelvkurzust 60 pengő helyett 30 pengőért vehetik. A tanfolyam kezdők és haladók részére 6 hónapig tart heti 2 órai időbeosztásban. A tanfolyam november 1-én kezdődik és olvasóink a tandíjat havi részletekben is fizethetik. Jelentkezni lehet naponta 5-8 óra között, esetleg telefonon, 441-65.

— Undi Imre: „Az édes otthon”. December elején „Az édes otthon” címmel könyv alakban jelenik meg Undi Imre legújabb humoroskja. Az előzetes megrendelők a bolti árnál lényegesen jutányosabban, 1.20 pengőért kapják a könyvet. Megrendelés levelezőlapon, Budapest, I. Fortuna-utca 8. II. em. 11. (Aut. 603-12).

— A lenyit kutya száre igen gyakran nem nő ki. Dr. Rajtsits Emil tanár szerkesztésében megjelenő „Kutyafenyésztés” című havi folyóirat októberi számában részletesen leírja a szerkesztő tanár a kutyanyírás káros voltát. A számos eredeti fényképpel illusztrált és változatos tartalommal megjelent októberi számból mutatvány-számot a szerkesztőség: VII. István-ut 2 és a kiadóhivatal: V. Csáky-utca 10 szívesen küld.

— „Uj Menetrend”. Megjelent a pirosföldeli „Uj Menetrend” nemzetközi kiadása, amely a hazai közlekedés menetrendjein kívül ezer külföldi állomáshelyekre vezető vonatok menetrendjeit is tartalmazza. Ára 1.50 pengő.

— Elfogták a nevelőnőt, aki kocsin lopta el gazdáinak lakásberendezését. Vasárnap elfogták a detektívek egy volt tanítónőt, a 44 éves Preisach Vilma, aki a lopások egész sorát követte el. Rendszerint gyermekek mellé ajánlkozott nevelőnőnek és nemcsak nagy műveltségével, nyelvtudásával, pedagógiai érzékével szerezte meg munkaadóinak szimpátiáját, hanem a készséggel is, hogy mindennemű háztartási munkát elvégzett. Bizalommal voltak iránta, bevették családi ügyekbe és amikor először sikerült hosszabb ideig a lakásban egyedül maradnia, autót, teherkocsival szállította el mindazt, ami megmozgatható. Már többször ült börtönben. Miután most újabb lopások miatt körözik, a főkapitányság letartóztatta.

— Vegyék föl a tokaji bort hivatalos gyógyszerként az európai gyógyszerkönyvekbe! A Budapesten idező külföldi gyógyszerészek vasárnap a fővárost és a különböző múzeumokat látogatták meg, így a Mezőgazdasági Múzeumot is. Itt tokaji borkóstoló volt annak érdekében, hogy a tokaji bort, mint hivatalos gyógyszert az európai gyógyszerkönyvekbe felveszék és ezzel világszerte gyógyszerként fogadják el. A javaslatot a borkóstoló után a külföldi gyógyszerészek egyetemesleg magukévá tették és így a tokaji bor rövidesen bevonul a nemzetközileg elismert gyógyszerek sorába. Hétfőn 10 órakor a Magyar Tudományos Akadémián G. Barthelet elnök-lésével kezdődik meg az ünnepélyes díszülés. A nagyjelentőségű kongresszust az Unió magyar alelnöke, Koritsánszky Ottó készítette elő.

— „Letartóztatták dr. Pichler Károlyt” című hírnkre annak közléseit kéri, hogy dr. Walter Károly ügyvéd a följelentést visszavonta és Pichler szabadlábra helyezték.

— Kőhögés, rekedtség és torokfájás ellen legjobb az évtizedek óta bevált dr. Egger-féle Mellpasztilla. Kapható gyógyszerárakban és drogrőlakban.

— Áthelyezések a főkapitányságon. A főkapitányságon vasárnap áthelyezések történtek. Antal Géza kapitányt, az ismert vitorlás rüplőt, aki a főkapitány első személyi titkára volt, a dunai kerületi kapitányságra helyezték át, Bartha Antal fogalmazót a VII. kerületi kapitányságról az államrendészeti osztályra, Köpfy Árpád fogalmazót pedig a dunai kerületi kapitányságról a VII. kerületi kapitányságra.

— Házasság. Pálósi-Horváth György, a „Pesti Napló” belső munkatársa és Peste Gizella házasságot kötöttek. — Sprei Boris házasságot kötött Schwarcz Miksával Szencsenesen. — Pártos Erzsit eljegyezte Fabián Tibor; Boros H. Béla, a Berzevicsy és Szlovák-cég főnökének leányát, Sári eljegyezte Pártos László; dr. Katona Imre orvos (Mátészalka) és Vértés Magda (Zsáros-pusztá) jegyesek. — Kántor Ignác és neje Reich Fanni vasárnap ünnepelték aranylakodalmukat.

— Többezerpengős hamisított számlákkal károsította meg a bankokat egy ceruzagyűnök. Vasárnap letartóztatták a főkapitányságon Krámer Márton 42 éves állás nélküli magánhivatalnokot, aki abból élt, hogy nagyobb bankoknak adott el különböző írószereket. Amikor aztán Krámernek az üzlete kezdett rosszul menni és már nemigen vettek tőle semmit a bankokban, ráhamisította flörtív számláira azokat az aláírásokat, amelyekkel korábbi időkből jól ismert és azokban a bankpénztárakban, ahol bejáratos volt, gyanútlanul kifizették a kisebb összegekről szóló álszámlákat. Több ezer pengőt szedett így össze, amíg végre rájöttek a trükkre, följelentették és őrizetbe vették.

— Közgyűlést tartott az Izraelita egyetemi hallgatók egyesülete. Vasárnap délelőtti nagyszámú közönség előtt tartotta a Magyar Izr. Egyetemi és Főiskolai Hallgatók Egyesülete évi közgyűlést, amelyen többek közt megjelent Stern Samu, Hesi Simon főbíró, budai Goldberger Leó és Vészi József. Rigler Tibor beszéde után megejtették a választásokat és az egyesület elnökévé Jász Imrét választották meg.

Nincs többé léghuzat!

por, korom és esőbeszívárgás, ha ajtóit, ablakait vagy kizakartait törv. védett tömitőléccel szereli föl. Kérjen díjmentes bemutatást és árlapot. Reich, Erzsébet-kürt 23., III. em. 23. Telefon: J. 400-51. Jótállásos szigetelést végzünk!

Csak ma és holnap!

Férfi doubl átmeneti kabátok mindenféle színben, remek kivitelben, melyek tálikabát helyett is viselhetők 30 pengő. L. ÁSZLÓ uriszabó VII. Rákoczi-ut 50. sz.

Teherautófuvarozást, butorszállítást, költözködést a legolcsóbban eszközölők szavatossággal és szakmunkásokkal. Vidéki utaknál 40 filléres kilométerárban. Kocsirendelés Aut. 90-6-09, Aréna-ut 57.

Ha kölcsönt keres Ha kihelyezi tőkéjét csak KÜNSZTLER ÉS GÁBOR-hoz forduljon Tőzsdépalota. Tel.: 29-9-22

Temetőbe 7 személyes BERAUTÓK legjutányosabban J. 396-46

Salon Penzió

IV. Váci-utca 56. I. emelet. Telefon: 87-9-89. Ujjonnan átalakítva, új vezetéssel, ismét megnyitott. Elegáns erkélyes és logiás szobák, központi fűtés. Kifünő ellátás, olcsó ebéd-bérelt, rendelésre házhoz szállítva. — Diétás konyha.

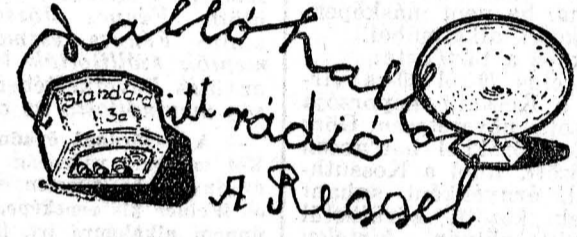
Kiváló saját termései Ó-BOROK 25 literfőt kaphatók Lóczy Keeskeméti szőlőgazdaságának borpincéjében Budapest VI. Hájós-utca 27. sz.

Zálogjegyet vesznek, kiváló, meghosszabbított, arra kölcsönt szerzek. Sebők, Hájós-utca 29. I.

„Terrell” tűzálló edény

jobb, mint bármely külföldi gyártmány! Teáskanna, fazék, lábas, spárgatál, kerfóltál, vajtartó, fonott kosarak, fayence- és fémlisztitőpor. Kapható minden jobb vas- és porcellán-üzletben. Főelárusító és raktár: SEILLER vasüzlet, József-kürt 49. sz. Telefon: József 31-6-13. sz.

Műfogat 3 P-ért készit BAUER ALADÁR VII. Rottenbiller-ut 4/a I. 12

Januári beköltözésre még garzónlakás előszobával, főzőfülkével és csempészt fűrdőszobával, továbbá 3 és 4 szobás **komfortos öröklakás** kapható Széna-tér közelében, a 16-os autbusz-megállónál, **Ostrom-utca 15. sz. alatt** domináló kilátást nyújtó tetőtérasszal, első-rangu kivitelben épülő szövetkezeti házban. **Bővebbet: VIDOR ÖDÖN főmérnök** V. Pannónia-utca 33. Telefon: 93-4-29

Irma-udvarban, Györi-ut 24 és Csörsz-utca sarkán modern bérpalotában **komfortos 3-4 szobás,** gyönyörű kilátással bíró lakások novemberre, négyszobás azonnalra is olcsón kiadó. (A ház előtt megáll a 4-es autbusz, 27-es villamos.) Érdeklődés a helyszínen vagy dr. Váradi Miklós irodájában, VII. Stefánia-ut 25. Telefon 968-77. **LAKBÉREK:** 4 szobás, hallos P 2800 3 szobás, hallos P 2200 3 szobás ..... P 2000 **Nézze meg még ma a Royal Appolban és Urániában az Irma-udvar filmjét!**

Privát uriháznál könnyű, jó chédkosztot keres két tisztviselőnek a Nyugati, illetve Berliini-tér közelében. Jelölés levelek „A Reggel” kiadóhivatalába „43-3 óra között” jellegre keretnek.

Westend-szálloda VI. Berliini-tér 3. Telefon: 174-85 Szencsáds árak: 3-4 pengőért utcai szobák. Minden szobában meleg-hideg folyó víz, központi fűtés. — Ujjonnan átalakítva! Új vezetési Szigoran család otthon. **Hónapos szobák 60 P-ért.** Közp. fűtés és fűrdőhasználat

Kopott bundáját újíttat és vasalja KOHN szőrmefestő, VI. ker., Dési-utca 3. Telefon: Aut. 92-0-18

A legjobb befektetés a telek! A Stefánia-ut közelében, a Hungária-uton és a Besnyői-utcaiban házépítésre alkalmas 130-220 □-öles **telkek** tulajdonosnál **eladó** **Dr. Váradi Miklós, Stefánia-ut 25** Telefon: 96-8-77

JUPITER-védjegyű **Mindig új galler** darabja 20 fillér. Sifonnal készitve oly olcsó, nem érdemes tisztítani, ha piszkos, eldobjuk. **Kapható a divatruázletokban!** **Jupiter fehérműgyár** Vörösmarty-utca 52. szám

ARVERESBŐL, BERAKTAROSBÓL, hagyaték-ból, szabókézből beszerzett. **HASZNÁLT** modern antik stílusú **MÖBUTOROKAT,** ebédloket, hálóloket, uriszobákat, szalonberendezéseket **HIHETETLEN OLCSÓN** vásárolhat Ebnernél. VIII. Karpfenstein-utca 2/a.

Fürdőkad gyermekkad, mosdók, klozetek, kis gyári hibával, fűrdőszoba és vízvezetékli anyagok legolcsóbb árban, kedvező fizetési feltételek. Böhm, Király-utca 81, Telefon

Aranydollár záloglevél, 9-12% kamatozással, jutányosan beszerzhető. Barnabank, V. ker., Nádor-utca 26. sz. Telefon: 213-16 és 104-67.

UTAZÁSI CIKKEK, BŐRÖNDÖK, RETIKULÓK, AKTÁSKÁK GYARI ARBAN PANNONIA BŐRÖNDÖS RÁKOCZI-UT 11.

Gyorsírás, gépirás, szépírási, helyesírás tanfolyamok „Belyárosi” Szakiskolában, Múzeum-kürt huzsonhárom.

Fürdőkad gyermekkad, mosdóklozet, klozettartány és deszka, mosdó kis gyári hibával, Neptun fürdőkályha, rézcsapok, pipere-cikkek **BÁINT ANDOR** raktárban Magyar-utca 1

Bératok: T. 125-22 Garatszükség P 40-től. Motorkerékpár P 20. Kocsik vétele és eladása! **Nyugat garázs,** V. Váci-ut 6. (Katona József-utca 2)

Valódi tokaji borok legjobb minőségben legolcsóbban Zimmermann Zsigmond, Vilmos császár út 66 (Kálmán-utcai oldalán) kaphatók. Tel. 249-82

Listerin a nagyvilág szájvize Főraktár: **MUZEUM GYOGYSZERTAR** Budapest IV., Múzeum-kürt 3. szám

Villát család házat, 2 szobásat, fűrdőszobával, keresek megvételre Pestkörnyéken. — Ajánlatok „Villamos közelemben” jellegre „A Reggel” kiadóba küldendők.

Reggeli levél

Mondja, kedves A Reggel,

merről fúj kend ma reggel?

— A vigszínházi puszták felől. Arról-felől, ahol a csillagfényes, akarom mondani villanyfényes éjszakában melán szől az autódudák hangja s a határi csárdában, a Schücker-nél, zakkós betyárok dobznak pányvát a zugban settenkedő valutára... Igen, így is kezdeném beszámolómat a Vigszínház (és a szezon) első nagy premierjéről, ha csatlakozni akarnék ahhoz a szmokingfélvállról és dekoltázsögletből itélkező hangulathoz, amely tehetetlen és terméketlen s oly fölénytel itélkezik pandurok, betyárok, csaplórosnék és rakoncátlan pulikutyák fölött. — ha a málnaparféja helyett (dupla habbal) egyszer egy tenyernyi szalonját szervíroznak neki, karéj buzakenyérral. Panem et circenses! Tangó és görllök, legjobban esetben piros hímberzafiba mártott melodráma itt-ott egy kis hámozott drámai mandulával, — ennyi az, amit gyöngye színházi gyomruk zugolódás nélkül még elbir, a szalonját egye meg a... hentes! Pedig milyen helytelen és ártalmas tendencia! Megalkuvásra kényszeríti az író, márpedig az az író, akit a publikum nevel, legfőképpen Dekobráig juthat el, semmiesetre a „Pusztai szél” őszhajú fiatal és tehetséges írójág. Igazságtalanok, persze, nem lehetünk. A „Feketeszáru cseresznye” szerzője egy színes és dübörgő siker emlékeinek májdnem alkoholtámogatásában, a bácskai poharozásztal mellől mintha a fellegekbe akart volna fölnyulni, istenek ürmösét sejtve a sötét és komor cumulusokban, hogy azzal itasson holt-részege maga körül mindeneket — és a messzi fellegekből inkább homoki must csurgott a poharába, mint ürmös. Ezeknek a kékinges, tussfekete szürös pusztai titánoknak és csárdai titániáknak a drámája: a ceglédi karcosnak és a herbecstokányos kásának ize és illata inkább rekvizitumnak, mint valóságnak tetszik. Pedig dráma ez, hogyne, szabályszerűen az, helyzetek égnék és szenvedélyek lidércüzei lángolnak benne... de mintha hiányozna valami a tehetségnek és a szorgalomnak, elmélyedések és becsvágyak e három fölvonásából, amit semmi dialektika, semmi fufang, semmi local couleur nem pótolhat: a lenyűgözés, a szuggesztivitás, talán a lelki átélésnek az az igazi, legmélyebb ösztintesége, amely torkonragad, szívbemarkol és lelket simogat. S ha e legutóbbi föltervés igazságtalan — az író jószándékában, tehetségében nemhogy nem kételkedem, de annak igazán lelkes híve és hívője vagyok —, akkor csak magamat, mint publikumot itélhetem el, aki a földönsetáló kócsagnak a tipegését és nem a szárnyalását látom. Hess, kócsag, röpjél és én érezni fogom szárnyaid suhogását...

— Hess! Hess!

— Nini, most föllibben. A munkára fordított nyárnak legerencsésebb pillanata Rajnai monológja az asztal tetején, a visszafatalodásról, ez szép, meleg, szempillát nedvesítő. Édes, édes Magyarország, hajnali szél, esti méceses, lódobogás, harmatos rét, árvalányhaj — ez mind ott bujkál ennek a bábajos vén lóköltőnek, aranyos gonoszcsontnak, vén sebhelyes sasnak a csillogó szemében. Mintha nem is anya szülte volna, de a földből nőtt volna ki, mintha megföllebbezhetetlen parancsra, maradvék nélkül kellett volna adnia nem a tipust, nem a kort, nem a figurát, hanem magát a lelkét mindezeknek. Mintahogy Hunyadi Sándor darabjából, figuráinak torkából, a vilító minden zugából ki és végig is sivit annak a hatalmas — ventilátornak a szele, amelyet a tehetőség briliáns motorjai táplálnak... Csontos a puszták királyának szerepében, amint egy kicsit II. Rákóczi Ferenc maszkjában a bengáli tigris komorságával maga elé néz vagy elbődül, nemesak maszkban hat bályányszerűen — szürös mandarin —, de szerepének érthetetlen passzivitásával is. Minden ő rajta fordul meg s nagy pillanatokban alig van tennivalója, vagy legalább is elsikkadnak — szinte érthetetlenül — az akciói. Egy-egy szemvillantása, mord fölhörkanása, több szinte, mint minden egyéb, ami a darabban egyébként osztályrészül jutott. Jó Hajmássy, igazán az. Meleg, rokonszenves, egyszerű. S a két férfi között az asszony, Gombaszögi Frida, a számára oly szokatlan viselkedésben mennyi hévvel, mennyi emberi és művészi őszinteséggel, drámai lendülettel és erővel bizonyítja, hogy nem ismer tehetetlen földadatot! Kiemelem azt a jelenetet,

amikor az elárult betyárt bilincsekbe verik, — a szerelmi zsarnok elleni föllázadását, — ez piros és keserű, mint a vér... Jávör bodrosfejű hadnagya friss, az utolsó fölvonásban kissé túlmaszkirozza magát talán. Törzs meglevevencedt Barabás-festmény, kitünők Vágóné, Bárdi, Vértess és Vendrey is. A Vigszínház rendezése Hegedüs Tibor ellenjegyzése mellett talán csak szereposztási kérdésekben tévedett, de sikerrel túl lévén a premieren, ezt most már ne is firtassuk... Hunyadi Sándor írói karrierje előtt ugyanugy s ugyanolyan tágasan nyitva az ut, mint tavalyi premierje után...

— Ez így is kell hogy legyen. S mi történt a torockói völgyben? Patkós Nagy Rózsiról nem derült ki időközben valami újabb tévedés?

— Na facse miszulanicie. Rezedaszagban pereg le előttünk ennek a torockói Patkós Nagy Rózsának angyali kabarékáldvária Bárány András dali fehér selyem székelly sapkájától a kicsi Herskovits fekete selyem — bocsánat, pregnáns szeretnék lenni — „sábeszdekli”-jéig. „Abris rózsája” torockói népviselettel, magyarromán megértéssel, sok ötlettel, kedéllyel, vidámsággal fűszerezve. A hálás ötletet Indig Ottó vérbeli hírlapírói szimattal és buzgósággal aknáztta ki, úgy, hogy első darabjának premierje után szerétteljes érdeklődésre tarthat számot színház és publikum részéről egyaránt. A torockói menyasszonyt a betegségéből föl-épült Dayka Margit játszotta, színes volt és illatos, mint egy csokor vadvirág. S bár kétségtelen, hogy a darab sikerének igen fontos előfeltétele volt, hogy ezt a himes, kedves, árva kis jószágot olyan színész nő játssza, akinek ez a szerep annyira való, mint Dayka Margitnak, följegyzendő mégis, hogy a Belvárosi Színház idei szezonjának első sikerét kitünő ensemble játéknak köszönheti. Mály például milyen pompás volt a falu román jegyzőjének szerepében. A tisztességétől, az emberségétől, amely oly szerényen húzódtott meg a medveszerű esztenség alatt, nem lehetett a rokonszenvét megtagadni. Azt hiszem, ő is ritkán kapott ennyi nyiltszíni tapsot, mint ebben a szerepében. — tehetséges fráter... Számomra az előadásnak külön öröme Gyergyai szereplése, akit sikerrel tanácsoltam el a Királyi Színház nem nekilvaló operettkulisszái közül. Ezt az alakítását eddigi pályafutása legnagyobb sikerének tekintem (az „Aranyóra”-beli szerepléséről sem feledkezve meg), a Nemzeti Színház igazgatója bizonyára nehezen tudna erre a szerepre külön legényt találni Gyergyainál, aki szinte önmaga fölé nőve,

TESTVÉREK VÁCI-UTCA 6
KRISTÓF-TÉR SAROK

egyenesen szenzációs ebben a duhaj torockói falurosszában. Vad, mint a farkas és izes, mint a falat kenyér. Gombaszögi Ella szintén Sámos briliáns alakításait fölülmulóan mulatságos. Csak Gózon „kicsi Herskovits”-ával van egy kis baj... (Édes Gyulám, nem tud maga szidőt játszani...) A kitünő Kovács Károly, a szerény Várady s a helyes kis Szemler Mária egészítik ki az együttest, amelynek szimpatikus szereplői egyik jelenetben Rojko Ferenc és Pataky Miklós is. Tarnay rendezése színes és hatásos...

— Szóval ez a hét az erdélyieké volt...

— Ugy van. Bánffy Miklós gróf, aki büszkén vonult föl a két földi mellett, tisztára pendlizett a két színház között, egyiknek a premierjén, másiknak a főpróbáján volt ott, tapsolt, izgult, valósággal ő volt a klakk legfőbb és leglelkesebb irányítója. Erdélyiek egyáltalán sokan voltak mind a két premieren, nemmissza Karola báróné is, de Bethlenné ezuttal hiányzott mellőle a páholyból, őt Newfoundland és az Azori-szigetek között ringatta a kettős premier estjén az óceánjáró.

— Na és Pesten pesti újság ne volna?

— Hogyne volna... Ambár most jut eszembe, hogy ez is inkább külföldi vonatkozásu. Piccard tanár, a levegő hőse, aki ittjárt fölolvastat tartani a sztratoszféráról, a Newyorkban vacsorázott a fölolvastat után. Tarnaján tiszteletére eljátszatta a belga himnusz a zenekarral. Egyik vendége, híres pesti ember különben, többek között a „halandzsanyelv” föltalálója, akinek anyagi konszolidáltságáról már ez életrajzi adatából kifolyólag sem lehetne aktív mérleggel szolgálni, a himnusz elhangzása után szemrehányó hangon fordult T. V.-hez: „Az én tiszteletemre bezzeg nem játszat himnuszot, pedig én már husz éve élek a levegőből...” Jó?

UFA

CORSO

Kedden bemutató!

KIT SZERETTEM AZ ÉJJEL?

A férj.....	Petrovich Szeptiszláv
A feleség.....	Liane Haid
Az apa.....	Otto Wallburg
A házibarát.....	Georg Alexander
A szobalány.....	Betty Bird
A táncosnő.....	Ambrus Irén

Szellemesen pikáns vigjáték!

KÖZGAZDASÁG

Az állami üzemek bérbeadása és az orosz csereüzletek

(A Reggel tudósítójától.) Ha ma a válság hullámhegyéről visszatekintünk az elmúlt évekre, valóságos elszörnyűködéssel kell megállapítani, hogy milyen páratlan könnyelműséggel, fölületességgel és tudatlansággal intézték a magyar állam gazdasági és pénzügyi politikáját. Ma már látjuk, hogy

a legelemibb előrelátás is hiányzott Bethlen István pénzügyi és gazdasági tanácsadóiból,

mert egyebet se kellett volna tenniük, mint pontosan figyelni az ország gazdasági életét visszavetítő statisztikai adatokat, hogy megállapíthassák, milyen gyorsan gurulunk a lejtőn. Az az elszegényedési folyamat nem márról holnapra támadt, hároméves processusról van itt szó. Három év alatt a magyar gabona-termés értéke, az ipari növények termését is beleértve, 1807,7 millió pengőről 822,3 millió pengőre esett vissza. Vagyis a magyar mezőgazda munkájáért az elmúlt évben éppen a felét kapta annak, amit két évvel előbb kapott és az idén ez az érték további 25-30%-kal esett. Viszont ipari szükségletét épp olyan drágán kellett megfizetnie, mint előbb, mert a magyar ipari termelés értéke három év alatt visszaesett ugyan 2876,9 millió pengőről 2495,8 millió pengőre, de amíg az agrártermékeknek az árvesztés 50%, addig az iparcikkeknél az árcsökkenés csak 14%-ot tesz ki. Ugyanezen három év alatt az állami kiadások összege 981 millióról a múlt évi minimális 896,66 millióra esett vissza. A csökkenés természetesen eltekintve az ugynevezett tárcabevételektől s egyéb pénzügyi operációktól, amelyekkel a lényeges deficitet fődözte és leplezte a kormány, az állami bevételeknél nem egészen 10%-ot tesz ki. Milyen világos a kép! Magyarország lakosságának 68%-a közvetve vagy közvetlenül földművelésből és állattenyésztésből él, a lakosság háromnegyed részének a jövedelme tehát a felére csökkent, de ebből

a felére csökkent jövedelemből kell tovább is fődöznie ipari szükségletét és az állami kiadásokat, amelyek csak 14, illetve 8%-kal csökkentek.

Csodálni lehet-e, hogy ilyen körülmények között az ország fogyasztóképessége a karterlek és az állam prése közé szorítva ijeszten szigorodik, hogy bevitelünk ötönegyed milliódról 800 millióra esett vissza s ebben az évben a múlt évihez képest további 25%-os esést fog fölmutatni, hogy kivitelünk, amely 1929-ben az egymilliódról meghaladta, ebben az évben alig fog többet kitenni, mint félmilliódról, hogy a magyar Jegybank aranytartaléka, amely 1928-ban kevés híján kétszáz millió pengőt tett ki, most ennek az összegnek a felét haladja meg. Ha ma visszatekintünk arra a meredek utra, amelyet három év alatt a magasból a mélybe megtettünk, szinte képtelenség föltenni, hogy ezt senki sem látta előre. Szinte hihetetlen, hogy a magyar kormány három év alatt egy percig sem volt tudatában, milyen válságba sodródunk, még hihetlenebb az a tempós kenyelem, amellyel még ma is intézik legfontosabb ügyeinket.

Két probléma, amelyről ma sok szó esik, kívánna gyors és erélyes megoldást. Az egyik az állami üzemek leállítására vagy bérbeadása, a második, ipari és mezőgazdasági termékölősségünk levezetése.

Mindeket probléma nehéz, de nem megoldhatatlan, különösen, ha nyíltan, kérés nélkül, a nyilvánosság színe előtt és bátor kritikája mellett készítik elő ezt a megoldást. Az állami üzemek rendkívül nagy terhet rónak az államra s a költségvetés redukcója e kérdés megoldása nélkül elképzelhetetlen. Az üzemek közül nem valószínű, hogy a MÁV bérbeadható legyen. Tul nagy kockázatot jelent ugy az államnak, mint a vállalkozónak. A MÁV problémája és rekonstrukciója külön lapra tarto-

zik. Nem valószínű, hogy az állami gépgyárra és vasüzemekre bérli akadjon ma, amikor a legtöbb nehézipari vállalat veszteséges üzem. Marad a telefon, amelyről pedig nincs szó a népszövetségi kiküldöttek jelentésében.

A magyar telefon ma nem üzlet, nem vállalat, hanem... röviden: hivatal!

Amerikában sem az államé a telefon, Svédországban sem. Romániában a múlt évben adták bérbe az amerikaiaknak, azóta lett jó, egy szóval, ha akár Kreugerék, akár az amerikai Telefontrust, amely a világnak egyik legnagyobb vállalata, kellő összegű bért ajánl és

Lássuk végre a titokzatos dohányyszerződést

A dohányjüvedék — elterjedt hírek szerint — a hollandokkal rossz üzletet csinált és a kedvezőbb külföldi ajánlatra még mintákat sem adott

(A Reggel tudósítójától.) A 33-as bizottság egyik tagja már két héttel ezelőtt azt követe, hogy a kormány hozza nyilvánosságra azt a szerződést, amelyet a Holland Turkehe-Natschapij, J. Nienhuys Junior és a Bataavische Tabac Comp. holland cégek között alakult konzorciummal kötött a magyar dohányfőlösegek átvételére. Erre a fölshözlítésre a kormánynak az volt a válasza, hogy már a legközelebbi napokban ismertetni fogja a szerződés lényeges pontjait, de annak ellenére, hogy a közvélemény sürgeti a megállapodások ismertetését,

a szerződés nyilvánossághozatala egyre késik.

Az eddig kiszivárgott hírek szerint a hollandi konzorcium tíz évre, mások szerint csak három évre vállalt kötelezettséget a magyar nyersdohányfőlösegek átvételére, mégpedig úgy, hogy az első évben 600, a másodikban 1000, a harmadik évtől kezdve pedig minden évben 1200 vagon nyers dohánnyt vesz át a magyar dohányjüvedéktől. Az átvételi árra nézve a legkülönbözőbb hírek vannak forgalomban és

a közvélemény eddig csak annyit tud, hogy fix árat a szerződés csak egy évre állapított meg, míg a következő évekre az árakat a nemzetközi piaci árak alapján közös bizottság fogja megszabni.

A hollandi társaságnak ezzel az átvételi kötelezettségével szemben állítólag a dohányjüvedék is kötelezettséget vállalt, mégpedig azt, hogy keleti dohányszükségletünknek 50%-át a konzorciumtól tartozik átvenni a jüvedék. A keleti dohány árai ismeretlen tételét képezik a szerződésnek és csak annyit tudunk, hogy a magyar dohányjüvedék az átvett keleti dohánynak a felét fizeti meg készpénzben, a másik felét azonban kompenzálja a konzorcium által vásárolt magyar nyersdohányfőlösséggel. A közvéleményben az a hír van elterjedve, hogy

a magyar dohánnyért kikötött vételi összeg alacsony, míg a keleti dohánnyért fizetendő ár a nemzetközi piaci árszínvonalnál jóval magasabb,

tehát a jüvedék rossz üzletet csinál. Erre az állítólag igen rossz üzletre pedig semmi szükség nem lett volna, mert már hónapokkal ezelőtt ennél kedvezőbb ajánlat feködött a jüvedék előtt olyan cégtől, amelynek anyagi megbízhatóságához semmi kétség sem férhetett. Ez a cég a legmesszebbmenő biztosítókkal szolgált és

Amerika legnagyobb bankjának garanciája mellett tette meg fix vételre szóló ajánlatát.

Nyilván a jüvedék köréből származó hirádsok ezzel szemben azt hangoztatják, hogy a mostani szerződést azért kellett megkötniök, és azért kellett csak most megkötniök, mert fix vételre nem jött ajánlat a jüvedékhez, az ajánlkozók csupán bizományba akarták átvenni a magyar dohányfőlösegeket.

Mi az igazság ebben a kérdésben?

Ha igaz az, hogy a jüvedék megfelelő biztosítókkal ellátott fix vételi ajánlat feködött, sőt, amint mondják, ha ez az ajánlat még kedvezőbb is volt, mint amelyet elfogadtak, akkor miért kellett az első ajánlatot elutasítani, sőt, amint mondják, annyira sem mibe venni, hogy az ajánlattevőnek még mintát sem akartak adni? A dohányszerződés körül hetek óta mindenféle hírek vannak forga-

erre a bérösszegre a magyar államnak jelentős előleget ad kölcsön formájában, akkor el kell fogadni az üzletet, mert a közönség csak nyel rajta, az állam nyomasztó terhein könnyíthet s nem kockáztatunk vele sokat. Csak attól tartunk, hogy megismétlődik a régi játék s nem a legsürgősebb kötelezettségek fődözésére fordítják ezt az összeget, hanem más érdekek ki-elégítésére, mint a gyufakölcsönél történt.

A másik probléma az orosz üzlet problémája.

A helyzet ma az, hogy Oroszországgal előnyös üzletet köthetnénk,

és pedig azért, mert az oroszok ma már nem kapnak sehol sem ipari hitelt. Oroszországgal természetesen egyedül cserekontingens-üzlet képzelhető el. Ök szállíthatnának nekünk kőolajat, mangánércet, fát, szenet stb., tőlünk kapnának tenyészállatot, lovat, magvakat, dinamókat, motorokat s villamosfőlöszereleési cikkeket. Ha másutt nyersanyaghitelt kérünk és kapunk, azt idegen devizában kell megfizetnünk, míg az oroszoknak drával fizetünk. Két életbevágóan súlyos probléma, amelyet hetek óta háttortalanul, ingadozva, a bürokrácia hagyományos szokásához híven, minden felelősség alól menekülve, tárgyalgatnak, tapogtatnak...

lomban. A suttogásoknak véget kell vetni, elő kell adni végre a dohányszerződést!

Ez a legegyszerűbb módja annak, hogy a vádaskodásnak kitekerjék a nyakát.

A 33-as bizottságot, a kormány ígérete ellenére, nem avatták be a szerződés titokzatos részleteibe. Az összeülő parlament joggal követelheti, hogy föltárják előtte a teljes igazságot! Állami vagyonról, közpénzről van szó!

A bécsi értéktőzsdét holnap újból megnyitják

(A Reggel tudósítójától.) A bécsi tőzsdén, amint A Reggel bécsi tudósítója jelenti, e hó 27-től, keddtől kezdve ismét megkezdődik az értéktőzsdét s az értékpapírok hivatalos jegyzése. Az eddigi szokástól eltérően, a tőzsdéi forgalom annyiban szenved korlátozást, hogy a tőzsdéidő 12-től délután 1-ig tart s szombaton teljesen szünetel. A magyar értékpapírokban július hó 14-ike óta fölfüggesztett forgalom továbbra is szünetel. A külföldi fizetési eszközökre vonatkozó devizarendelet értelmében, a külföldi fizetési eszközökkel folytatott tőzsdéi üzlettel kizárólag csak az osztrák Nemzeti Bank és annak megbízottai foglalkozhatnak, mindenki másra nézve ez az üzlet szigorúan tilva van. Az értékpapírokban a főnálló devizagazdálkodás folytán arbitrageforgalom nem fejlődhetik ki. A kontremin támadások kikerülésére a tőzsdé vezetősége heti háromszori rendezést követel és elrendelte, hogy értékpapírmegbízásokat csak akkor szabad eszközölni, ha a megbízó a papírokat Bécsben leteszi. A külföldi értékpapírok eladására nézve a Nemzeti Bank vezetősége arról értesítette a tőzsdé vezetőségét, hogy nem ad engedélyt az értékpapírok eladásából befolyó összegeknek idegen valutákban való kifizetésére.

× Rimamurány-Salgótarján Vasúti Rt. igazgatósági ülése az 1930-31. mérleget jóváhagyta. A helyi földi fogyasztásnak további lényeges csökkenése, az exportáruk leromlása és a termelési költségeknek az üzemmunkaerő korlátozások folytán előállott megdrágulása az eredményre kedvezőtlenül hatottak ki. Az üzemi hozam az értékesítésből leírásokat is csak a múlt évinél kisebb mértékben teszi lehetővé. Az igazgatóság az e hó 30-i közgyűlésnek indítványozni fogja, hogy a tartalékalap fölhatalásával részvényenként 1 P 50 fill. osztalékot fizessen ki.

A Svábhegyi Szanatórium

(klimatikus gyógyhotel, 450 méter)

Őszi kedvezményes árai!

A legköltségteljesebb ellátás loggiás, komfortos szobában

heti . . . . . 140 pengő

őszi diétás étkezéssel, vizkurákkal, orvosi felügyelettel, fűtéssel együtt

Déli fekvésű, előkelő fürdőszobás apartament-ben

a heti összköltség 210 pengő

Havi pausál 550 pengőtől

W e e k e n d i: szombat délutántól hétfő délelőttig . . . . . 26 pengő

Radó Olga könyvkötészete

Budapest V, Visegrádi-utca 11/a, földszint 3
Telefon: Aut. 215-31

Olcsó, izléses és tartós munkát készít

akit ki kell a Ferencváros ellen a csapatból hagyni. A Hungária és a III. ker. 0:0-ás mérkőzése igazságos eredményt hozott. Mindkét csatársor — különösen a Hungária — sok biztos jóhelyzetet hagyott ki és a mérkőzés az utolsó negyedében hozott izgalmat, addig a játékosok nem szórakoztatták tulságosan a nézőket.

A Hungáriában, annak ellenére, hogy megsérült,

Haar játszott a legjobban. Személyében a szövetségi kapitány megtalálhatja a válogatott jobbszélét.

Ezenkívül legföljebb *Ujvári, Mandl, Kocsis* és agilitásáért *Rebró* érdemel dicséretet. *Cseh II. egész sereg gólhelyzetét hibázott el* és nem ment jól a játék a Ticska—Hirzer-szárnynak sem.

A III. ker. javuló formát mutatott. Halfsora fölülmulta a Hungáriát és imponáló munkát végzett a védelme, élén a pompás kapussal, *Birivel, Werner és Bíró* is sziklaszilárdan állottak a lábukon. A fiatal *Beretvás* a Ticska—Hirzer-szárny sakkbantartásával érdemelt elismerést. A csatársor gyöngye volt, *Fenyvesi* kivételével. *Drössler kómikusan rosszul játszott.*

Egyforma kék-fehér dresszben jön ki a két csapat, úgy, hogy a Hungáriának cserélni kell — nadragot. A közönség az első félidőben fejfájást kapott, ha meg akarta különböztetni a két csapat játékosait. A Hungária első támadásai alkalmával *Barátky* és Ticska kapu mellé lönek. Lengyel hagy ki gólhelyzetet, majd *Cseh II.* gurít hajszályra kapu mellé. Három III. kerület kornerre négy Hungária sarokrugás a válasza.

Bíró egyziben a gólvonalról fejeli vissza a labdát.

A 35. percben *Biri* és *Haar* összecsapnak, *Haar* kiviszik és a szélső később sérülten játszik.

Szünet után végre más dresszben játszik a Hungária. *Cseh II.* jó helyzetből kapu mellé lö, *Barátky* lövését pedig nagyszerűen védi *Biri*. A 11. percben *Sebes* majdnem öngólt vét. Először a III. kerület ostromol, majd a Hungária kerül fölénybe. Az eredménytelenség láttára

Ticska és Hirzer helyett cserélnék,

de a támadásokat ettől kezdve *Haar* vezeti, aki minden alkalommal gólhelyzetet készít elő. *Cseh II.* azonban mindent elront. A tempó most már élénkebb és *Birinek* sokszor van bravúros közbelépésre alkalma. A III. kerület az időt huzza, közben azonban veszélyes lefutásokkal szakítja meg a Hungária ostromát. A 40. percben

Fenyvesi gólt lö, a bíró azonban *Zilahy* ofszádját már előzőleg lefújta.

Az utolsó percek hihetetlen izgalmában zajlanak le. A Hungária mindent beleadva küzd a győztes góllért, a III. kerület azonban beáll kapuba. A 43. percben *Barátkyt* sérülten kiviszik és ekkor *Hirzer* jobbszélének (?) megy. *Barátky* visszaszaj, de a Hungária nem tudja a győzelmet jelentő gólt elérni.

Somogy—Nemzeti 3:2 (2:1)

Ünői-ut — 3000 néző. — Bíró: Klug

A Nemzeti nem tud kilábolni gyöngeségi periódusából és megérdemelt vereséget szenvedett a szintén gyöngye Somogytól. Somogy fogyatékoságait legalább lelkesedéssel ellensúlyozta, míg a Nemzetinél még ez sem volt fölfedezhető. A Somogy csapatában kellemes meglepetéssel szolgált a balhálfi *Györfi* nagyszerű játéka. *Jakubenak* voltak nagyon jól sikerült húzásai, nyári jóformáját azonban még nem érte el. A balszélő *Tunyoghi* is nagyon jó játékot mutatott. A Nemzetinél csak *Gergelynek*, a volt BSE centernek a játékát lehet megdicsérni. *Gallina* átlag minden második labdát kiejtett.

Tapogatózó játékkal indul a mérkőzés. A Somogy fölénye fokozatosan kidomborodik már a 10. percben.

Jakube becsapja *Gallinát* és megszerzi csapatának a vezetést (1:0).

Péter gyönyörű távoli lövése alig kerül kapu mellé. A 30. percben ismét gólt lö a Somogy. *Jakube* hátrahúzott labdájával

Tunyoghi elfut és sarkos bombagólt lö (2:0).

A 36. percben *Vadas* a 16-os vonal sarkáról szabadrugást irányít *Erdős* kapujára;

a labda *Cétényi* elé pattan, aki habozás nélkül gólt lö (2:1).

Szendrő és **Flóra** közös hibájából *Jakube* kerül lövőhelyzetbe, hatalmas bombája azonban *Gallina* kezéből taccsra perdül.

A második félidőt Nemzeti korner vezeti be, *Kovács* azonban mellé lö. A 14. percben *Galambos* lövését *Gallina* csak kiütni tudja, de a befutó

Mészáros Jókora érkezik, hogy gólt löjjön (3:1).

A 17. percben

Gergely váratlanul kapura lö és a labda a meglepett *Erdős* mellett a hálóba gurul (3:2).

A Nemzeti teljesen visszaesik és a Somogy egymásután három kornerhoz jut. A 25. percben *Jakube* ofszádját gólt lö. Más esemény nincs is.

Budai „11” — Kispeszt 5:1 (1:0)

Hungária-uti pálya. — 3000 néző

Bíró: Antalics

A mult héten a Kispeszt 3:1-re verte a III. kerületet, tegnap 5:1-re kapott ki a Budai „11”-től... Lehet ezek után még a papirformára hivatkozni?

A Budai „11” megérdemelten győzött;

már az első félidőben is veszélyesebb támadásokat vezetett, mint ellenfele, szünet után pe-

dig állandó fölényt mutatott. A Kispeszt szünet előtt még csak tartotta magát, de a második félidőben *kapusának gyöngye játéka miatt egymásután kapta a gólokat.* A budaiak csapatában különösen a halvesor, a kispestiekében pedig a két hátvéd játszott jól.

Változó iramu játék után számos meddő támadás eredményeképpen a 12. percben

Polgár váratlan ballábás lövéséből a budaiak szereztek meg a vezető gólt (1:0).

Szünet után a budaiak fölénye fokozódott, a 3. és 10. percben

Polgár, a 18. percben pedig **Tárnok** 4-re szaporította a gólok számát.

A Kispeszt csak szórványosan került le ellenfelének kapujához, a csatársor belső triója azonban minden helyzetet elhibázott. A 40. percben

Polgár **Hungler** hibájából a budaiak utolsó gólját lőtte (5:0).

A 41. percben

Törös átadásából **Steiner** a Kispeszt becsületgólját szerezte meg (5:1).

Sabaria—Attila 1:1 (1:0)

Szombathely. — 1500 néző. — Bíró: Finichel

A mutatott játéknak megfelelően a mérkőzés döntetlenül végződött. Mindkét csapatban a védelem brillírozott, a csatársor azonban a legkedvezőbb helyzetekben is hibázott.

Attila-támadásokkal kezdődött a mérkőzés, pár perc múlva azonban a széllal háttan játszó **Sabaria** ragadta magához a játék irányítását és a 21. percben

Borbély beadásából **Iglódy** megszerezte a vezető gólt.

Szünet után az Attila volt többet frontban, de belső csatárai az erélyes szombathelyi védelemmel szemben tehetetlenek voltak. Mégis a 33. percben

Körösi védhetetlen góllal kiegyenlített.

A mérkőzés végéig az Attila támadásai ellenére sem változott az eredmény.

Gólzápor a második ligában

(A Reggel tudósítójától.) A második ligában vasárnap négy bajnoki mérkőzést játszottak és a csapatok bőségesen ontották a gólokat. A legnagyobb érdeklődés a **Szeged FC—Meggier**-mérkőzés kísérté, mivel a bajnokjelölt **Soroksár** ügyes „driblivel” **Soroksáron** rendezte meg a mérkőzést. A szegediek azonban így is alaposan ráverték ellenfelükre. Eredmények:

Szeged FC—Meggier 6:1 (5:0).

Pécs-Baranya—Maglód 6:2 (2:1).

Vac FC—Rákospalota 8:2 (4:0).

Bak TK—Etc FC 4:3 (4:1).

A BSE kikapott,

a Törekvés eldöntetlenül játszott

(A Reggel tudósítójától.) Az amatőr bajnokság vasárnapi fordulójára hatalmas meglepetéseket hozott. A bajnokság első helyén álló BSE vereséget szenvedett a BESZKÁRT-tól, míg a Törekvés nagy küzdelem után eldöntetlenül játszott a 33 FC-vel. Eredmények:

33 FC—Törekvés 3:3 (1:1).

BESZKÁRT—BSE 3:1 (1:0).

URAK—BEAC 4:2 (2:1).

Postás—UTE 2:1 (0:1).

Elektromos—III. ker. TVE 9:0 (5:0).

Győztek Bécsben a magyar nyomdász-futballválogatottak

Bécs, október 25.

(A Reggel tudósítójától.) A szombaton Bécs munkásválogatottjaitól balszerencsével 1:0 arányban szenvedett vereségért ma fényes revánst vett a magyar nyomdászválogatott, amely remek finis után

3:2 (0:1) arányban győzte le a bécsieket.

A magyar csapat góljait **Havlik**, **Eisenberger** és **Barna** rugta.

A győri Gatsa II. győzött a vidéki kerékpárosok flyerbajnokságában

(A Reggel szegedi tudósítójától.) Magyarország valamennyi vidéki városát megelőzve, a Magyar Kerékpáros Szövetség déli kerülete vasárnap rendezte Szegeden a vidéki kerékpár flyer-bajnokságot, amely a kerékpársport történetében a fejlődés újabb útját nyitotta meg. A bajnokságot jelentő háromszor kétkörös főversenyen a legkiválóbb vidéki kerékpárosok vettek részt. Izgalmas küzdelem után **Gatsa II.** (Győr) szerezte meg a bajnoki címet, **Szalay** (Nagykörös), **Molnár** (Szolnoki MÁV) és **Gatsa I.** (Győr) előtt.

A Testnevelési Főiskola 13.26 méter legjobb országos eredménnyel nyerte a főiskolai súlydó-bajnokságot

(A Reggel tudósítójától.) A Magyar Sportegyletek Egyesülése vasárnap délelőtt és délután rendezte Magyarország főiskolai staféta- és csapatbajnokságait a BEAC lágymányosi sporttelepén. Hét főiskola ifjúsága mérte össze erejét a József királyi herceg vándordíj-pontversenyben. Győzött a Testnevelési Főiskola kitűnő együttese a Pécsi Egyetemi AC előtt. A pécsiek kitűnő szereplése a verseny legnagyobb meglepetése volt, hiszen megelőzték a sokévtizedes sportkulturával rendelkező Tudományegyetem és Műegyetem csapatait.

A verseny eredményei a következők:

A 4×100 m. staféta bajnoka a Testnevelési Főiskola SC (Bátky, Rettegthy, Kuhár, Paku) 44.9 mp. 2. Pécsi EAC (45 mp.). 3. BEAC (45.1 mp.). 4. Közgazdasági EAC (45.3 mp.). Nagyszerű küzdelem, a Testnevelési Főiskola Paku kitűnő futásával győzött. Paku ideje 10.7 mp. volt.

A 4×400 m. staféta bajnoka a BEAC csapata (Zsivora, Govrik, Héjas, Czako) 3 p. 33.2 mp. 2. Pécsi EAC (3 p. 38 mp.). 3. TFSC (3 p. 38.2 mp.). 4. Ludovika Akadémia SE (3 p. 51 mp.).

A 4×1500 m. staféta bajnoka a Műegyetemi AFC csapata (Gyöngyössi, Kovács, Kiss, Kassay) 17 p. 58.2 mp. (Főiskolai rekord!) 2. BEAC (18 p. 03.6 mp.). 3. TFSC (18 p. 32.4 mp.).

Az 5000 m. ötös csapatversenyben bajnok a BEAC csapata (25 ponttal). 2. MAFC (30 ponttal). 3. MAFC B-csapata (72 ponttal). Egyénileg: 1. Govrik (BEAC) 16 p. 54 mp. 2. Hieronymi (BEAC). 3. Földes (BEAC).

Magasugrás ötös csapatversenyben bajnok a Pécsi EAC csapata (Bódosy 182, Stumpf 174, Losonczy 174, Kovács 170, Keresztury 165), 172.8 cm. átlag. 2. TFSC (166.8 cm. átlag). 3. Ludovika Akadémia SE (165 cm. átlag).

Távolugrás ötös csapatversenyben bajnok a TFSC csapata (Paulini 656, Halmay 654, Bácsalmássy 650, Kocsmár 637, Farkas 626), 644 cm. átlag. 2. PEAC (628 cm. átlag). 3. BEAC (612 cm. átlag).

Súlydó-bajnokság ötös csapatversenyben: 1. TFSC csapata (Csányi 13.54, Solti 13.47, Kalló 13.34, Sárkány 13.02, Kulitz 12.93), 13.26 m. átlag. (Legjobb országos eredmény). 2. Ludovika Akadémia SE (12.15 m. átlag). 3. Debreceni EAC (11.82 m. átlag).

Diszkoszvetés ötös csapatversenyben bajnok: TFSC csapata (Kulitz 41.81, Bácsalmássy 39.57, Solti 38.60, Kalló 38.17, Sesztay 38.22), 13. 61. m. átlag. 2. Pécsi Kalló 38.17, Sesztay 38.22), 38.61 m. átlag. 2. Pécsi 4. Ludovika Akadémia SE.

József királyi herceg vándordíj pontversenyben: 1. Testnevelési Főiskola SC (25 ponttal). 2. Pécsi EAC (17 ponttal). 3. Budapesti EAC (15 ponttal). 4. Műegyetemi AFC (9 ponttal). 5. Ludovika Akadémia SE (4 ponttal). 6. Debreceni EAC (2 ponttal).

Remecz az év utolsó diszkoszvetőversenyében legyőzte Donogánt és Madarászt

(A Reggel tudósítójától.) Az MTK vasárnap délután a BBTE Széna-téri sporttelepén szenior atlétikai versenyt rendezett, amelyen több másodosztályú és hand cap-szám mellett négy elsőosztályú számot is lebonyolítottak.

Részletes eredmény:

I. osztályú versenyszámok:

Diszkoszvetés: 1. Remecz József (RAFC) 46.08 m. 2. Donogan (BTC) 44.95 m. 3. Madarász (MTK) 43.85 m.

200 m. gátfutás: 1. Balogh Lajos (MAFC) 26.2 mp. 2. Valentin (Soroksári AC) 26.8 mp. 3. Nyári (FTC) 26.9 mp.

Hármasugrás: 1. Fekete (UTE) 13.81 m. 2. Sós (BSE) 12.91 m. 3. Koppány (MTK) 12.25 m.

4×400 m. staféta: 1. MTK (Torbágyi, Antal, Gyenes, Sugár) 3 p. 37.8 mp. 2. UTE A (3 p. 39.8 mp.). 3. UTE B (3 p. 47.6 mp.).

Handicap-számok:

Súlydó-bajnokság: 1. Virág Ödön (MTK) 14.39 m. (3.00 m. előnyvel). 2. Virág Zoltán (MTK) 14.07 m. (3.20 m. előnyvel). 3. Sziklay (UTE) 13.98 m. (2.50 m. előnyvel).

Négy rekordot javítottak a szegedi atléták. A délvideki atlétikai körület vasárnap rendezte kerületi szenior staféta-bajnokságait és 5000 m. csapatversenyt, amelynek eredménye a következők: **4×100 m. staféta:** Bajnok KEAC 45.4 mp. 2. SZAK 45.8 mp. 3. SZTK. **4×400 m. staféta:** Bajnok KEAC 3 p. 38.5 mp. (kerületi rekord!) 2. SZAK 3 p. 51.4 mp. 3. SZTK. **4×1500 m. staféta:** Bajnok a Szegedi Munkás TE csapata 18 p. 54.2 mp. 2. SZAK. 5000 m. csapatverseny: Bajnok a Szegedi Munkás TE csapata 19 pont. 2. SZAK 36 pont. Az egyidejűleg megtartott rekordkísérletek és pontszerző versenyek eredményei: Ifjúsági svéd staféta. 1. Főreáliskola csapata 2 p. 13.9 mp. (kerületi ifjúsági rekord!) **Magasugrás:** 1. Gobi (KEAC) 180 cm. (kerületi ifjúsági rekord beállítás!) 300 m. síkfutás: 1. Török (KEAC) 38.4 mp. (kerületi ifjúsági rekord!)

Egy sporthirlapíró gyásza. **Gerhárd Lajos** újságíró kollégánkat súlyos csapás érte, apja, **Gerhárd József**, 76 éves korában meghalt. Vasárnap délután 3 órakor temették az új köztemetőben nagy részvét mellett.

Kiadja: Lázár Miklós A Reggel Lapkiadó Részvénytársaság.

Felelős kiadó: Róna Ödön igazgató

Világosság könyvnyomda rt., Budapest, VIII. Conti-ntea & Műszaki igazgató: Deutsch D.